

Települési és szakkönyvtári ellátás a statisztika tükrében

(1998-)

Szerkesztő: Somogyi József

OSZK Könyvtári Intézet

2005

TARTALOM

Előszó

Vidra Szabó Ferenc: Könyvtári trendek a statisztikai adatok tükrében (1998-2002)

Bevezető

Országos adatok

Régiós és megyei adatok

A gazdálkodás adatai

Régiós és megyei változások

A megyei könyvtárak adatai

Összefoglaló

Táblázatok

A táblázatok elé...

I. A települési könyvtárak népességre vetített adatai

II. A települési könyvtárak gazdálkodási adatai és mutatói

III. A települési könyvtárak egyéb adatai és mutatói

IV. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

V. A megyei könyvtárak néhány fontosabb adata és mutatója

VI. A magyarországi (települési, munkahelyi és szak-) könyvtárak adatai és mutatói

VII. A szak- és munkahelyi könyvtárak néhány 2002. és 2003. évi adata és mutatója

Előszó

E kiadvány megkísérli a magyarországi - és azon belül különösen a települési - könyvtári ellátás változásának bemutatását. A legjellemzőbb idősoros adatokat közli a statisztikából válogatva. Az abszolút adatok és a belőlük generált viszonyszámok közreadása - remélhetőleg - nem csak hátratekintésre alkalmas, hanem trendek kitapintására és - amennyiben lehetséges - prognosztizálásra.

Kiadványunk tervezése közben a potenciális használók azon - talán nem is olyan ritka - habitusa lebegett a szemünk előtt, amely maga szereti „bogarászni” az adattáblákat, és a számok tanulmányozása során maga vonhatja le következtetéseit.

Bárki, aki indíttatva érzi magát - és ennek az indíttatásnak az elérése számunkra már fél siker -, tegye közzé ezeket a következtetéseket, szóljon hozzá, szívesen vesszük véleményét.

2004 novemberében

Somogyi József szerkesztő

Könyvtári Intézet

Vidra Szabó Ferenc: Könyvtári trendek a statisztikai adatok tükrében (1998-2002)

Bevezető

A Könyvtári Intézet munkatársai időről időre kísérletet tesznek arra, hogy a statisztikai adatok segítségével rámutassanak azokra az eltérésekre és tendenciákra, amelyek a különböző helyzetű könyvtárakat jellemzik. Korábban két tanulmányt is publikáltunk ebben a témában, mind a két alkalommal tíz-tíz év változásait bemutatva.¹ Jelen dolgozatunkban elsősorban a mai helyzetre koncentrálunk, illetve az elmúlt öt év változásait vesszük alaposabban szemügyre.

Elemzésünk - reményeink szerint - segítséget nyújthat a minőségmenedzsment szemlélet és gyakorlat minél szélesebb elterjedéséhez, különös tekintettel a tudatos teljesítményértékeléshez, a különböző régiók, megyék és könyvtárak adatainak összevetéséhez. Munkánkkal elsősorban a különböző időpontokban és helyszíneken elért eredmények eltéréseire, kiugró értékeire, a trendek irányultságára hívjuk fel a figyelmet, és kevésbé vállalkozunk arra, hogy az egyes eltérések sokrétű okait feltárjuk. Mindezen feladatok az egyes könyvtárakra várnak, csakúgy mint a lemaradás okai megszüntetésének és a felzárkózás módszereinek összegyűjtése, kidolgozása és alkalmazása.

A könyvtárakra vonatkozó adatokat az évente megjelenő könyvtári statisztikai kiadványokból vettük. Itt szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy ezek az alapadatok mindenki számára hozzáférhetőek nyomtatott² és elektronikus formában³ is, tehát az elemzések az egyéni igényeknek megfelelően kiegészíthetők, bővíthetők, finomíthatók.

Országos adatok

A jelenlegi helyzet

Megbízható adataink több évre, sőt évtizedre visszamenőleg, elsősorban a települési könyvtárakra vonatkozólag vannak. Az utóbbi időszakban jelentősen nőtt a munkahelyi-, szak- és felsőoktatási könyvtárak (továbbiakban: szakkönyvtárak) adatszolgáltatói megbízhatósága, teljesen kiesett viszont a látókörünkből az iskolai könyvtárak területe, mivel ezzel a feladattal az Oktatásügyi Minisztérium foglalkozik.

¹ VIDRA Szabó Ferenc: Néhány könyvtári mutató alakulása 1985 és 1995 között. Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 1997. 6. sz.; VIDRA Szabó Ferenc: A legfontosabb könyvtári mutatók változása, 1989-1999. Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 2001. 4. sz.

² Könyvtári statisztika. Könyvtári Intézet, Budapest. Megjelenik: évenként. Előbb: TEKE és SZAKMA.

³ Letölthető: <http://www.ki.oszk.hu/statisztika.html>

A legfrissebb - 2002-es - adatok szerint 2853 települési- és 632 szakkönyvtárt tartunk nyilván (1. táblázat). Meg kell jegyeznünk, hogy a könyvtárak valós száma ennél alighanem több is és kevesebb is. Több azért, mert az utóbbi évek igen alapos felderítési munkája ellenére még mindig vannak „lappangó” könyvtárak, amelyek nem szolgáltatnak adatokat, és amelyek létezéséről nem is tudunk. Ezek az intézmények elsősorban kisebb szakkönyvtárak, amelyek születését, átalakulását és megszűnését szinte lehetetlen nyomon követni. A statisztikákban közölteknel ugyanakkor valójában kevesebb önálló könyvtár található az országban, hiszen a könyvtárak nyilvánosságát szabályozó törvény megjelenése óta lehetőség van arra, hogy az intézmények külön egységei önállóan is nyilvánossá válhassanak, annak ellenére, hogy szervezetileg az anyaintézményhez tartoznak. Ez a jelenség főleg a felsőoktatási intézmények könyvtárainál figyelhető meg, ahol például a tanszéki könyvtárak önállóan is szerepelhetnek a listán. Ennek a helyzetnek a tisztázása az elkövetkezendő időszak egyik fontos feladata.

1. táblázat

A könyvtárak alapadatai			
2002			
	Települési könyvtárak	Szakkönyvtárak	Együtt
A könyvtárak száma	2 853	632	3 485
A szolgáltató helyek száma	3 449	1 641	5 090
Összes alapterület (m ²)	422 155	291 385	713 540
Főfoglalkozású könyvtárosok száma	3 348	2 780	6 128
Az állomány nagysága (db)	45 559 575	65 812 196	111 371 771
Az éves állománygyarapodás mértéke (db)	1 235 791	1 262 568	2 498 359
Beiratkozott olvasók száma	1 426 804	649 980	2 076 784
A könyvtárhasználatok száma	19 327 705	12 505 701	31 833 406
A kölcsönzések száma	10 676 355	3 640 283	14 316 638
A kölcsönzött dokumentumok száma	34 398 836	8 960 501	43 359 337
Az állománygyarapításra fordított összeg (ezer Ft)	1 707 788	4 756 795	6 464 583

A könyvtárak számánál finomabb mutatónak számít a szolgáltató helyek száma, hiszen ez független a szervezeti hovatartozástól, és lényegében azt mutatja meg, hogy a használó hány helyen fér hozzá könyvtári szolgáltatáshoz. Adataink szerint a települési könyvtárak 3449, míg a szakkönyvtárak 1641 szolgáltató helyet tartanak nyilván, tehát - leszámítva az iskolai könyvtárakat - összesen több mint ötezer helyszínen vehetünk igénybe könyvtári szolgáltatást.

Az ötezer könyvtári részlegben összesen hétszázezer négyzetméternyi alapterületen több mint hatezer főfoglalkozású könyvtáros van a segítségünkre, hogy a százmilliónál is több dokumentum közül a kétmillió beiratkozott olvasó megtalálja az éppén neki valót...! A táblázat adatait szemlélve azonban máris jelentős különbségeket fedezhetünk fel a két típus között. A magyarázat kézenfekvő: a települési könyvtárak között jelentős a száma az aprófalvas települések kicsiny intézményeinek, míg a másik csoportban inkább a többmillió állománnyal rendelkező országos hatáskörű szakkönyvtárak dominálnak.

A legszembetűnőbb különbség az állomány nagyságának tekintetében van, hiszen a szakkönyvtárak összességében mintegy húszmillióval nagyobb állománnyal rendelkeznek, és az éves állománygyarapítás meghaladja, az állománygyarapításra fordított összeg pedig többszöröse a települési könyvtárak hasonló adatainál. Az adatokban jól tükröződik a kétféle

könyvtárhasználói magatartás is: a települési könyvtárakban még ma is inkább a kölcsönzés a meghatározó, a szakkönyvtárakban viszont a helyben használat.

A 2. táblázatból még szemléletesebben kiolvashatók ezek a markáns különbségek: a települési könyvtárakban átlagosan csak tizenötezer dokumentumot találunk egy intézményben, míg a szakkönyvtárakban átlagosan százezret. A szakkönyvtárakba átlagosan több mint kétszer annyi olvasó iratkozik be, és majdnem háromszor annyian látogatják, mint a másik típushoz tartozót, ugyanakkor a kölcsönzési alkalmak és a kölcsönzött dokumentumok számának átlaga alig különbözik. Azt kell mondanunk, hogy az egy főfoglalkozású könyvtárosra jutó átlagos könyvtárhasználatok számában az egyéb különbségek ellenére nincs akkora eltérés, mint amekkorát vártunk: a települési könyvtárakban 5800 használat jut egy könyvtárosra, a szakkönyvtárakban pedig 4500.

2. táblázat

Viszonyszámok			
2002			
	Települési könyvtárak	Szak- könyvtárak	Együtt
Állomány/a könyvtárak száma	15 969	104 133	31 957
Állomány/a szolgáltató helyek száma	13 210	40 105	21 881
Beiratkozott olvasó/a könyvtárak száma	500	1 028	596
Beiratkozott olvasó/a szolgáltató helyek száma	414	396	408
A könyvtárhasználatok száma/ a könyvtárak száma	6775	19 788	9 134
A könyvtárhasználatok száma/ a szolgáltató helyek száma	5604	7 621	6 254
A kölcsönzések száma/a könyvtárak száma	3 742	5 760	4 108
A kölcsönzések száma/a szolgáltató helyek száma	3 095	2 218	2 813
Kölcsönzött dokumentum/a könyvtárak száma	12 057	14 178	12 442
Kölcsönzött dokumentum/a szolgáltató helyek száma	9 974	5 460	8 519
Főfoglalkozású könyvtárosok száma/a könyvtárak száma	1,17	4,40	1,76
Főfoglalkozású könyvtárosok száma/a szolgáltató helyek száma	0,97	1,69	1,20
A könyvtárhasználatok száma/a főfoglalkozású könyvtárosok száma	5 773	4 498	5 195

Változások, tendenciák

A rendszerváltozás első tíz évében a legtöbb könyvtári jellemző kedvezőtlen tendenciát mutatott: jelentősen csökkent a szolgáltató helyek, és az év folyamán leltárba vett állományegységek száma (3. táblázat). Ebben az időszakban szintén csökkent - bár nem jelentősen, a beiratkozott olvasók, a kölcsönzők és a kölcsönzött állományegységek száma. Ugyanakkor valamelyest nőtt a könyvtárak alapterülete és a könyvtári állomány nagysága, valamint ugrásszerűen megnőtt - csaknem tízszeresére - az állománygyarapítás éves összege, amely jelenség az idősakra jellemző infláció és könyvéremelkedés függvényében egyáltalán nem meglepő.

3. táblázat

A települési könyvtárak adatai			
1989-1999			
	1989	1999	Eltérés (%)
Az év folyamán leltárba vett állomány	1 556 810	1 141 647	73
Szolgáltató helyek száma	4 284	3 273	76
Beiratkozott olvasók száma	1 534 160	1 364 488	88
Kölcsönzők száma	11 517 232	10 386 900	90
Kölcsönzött állományegységek száma	36 697 415	34 899 956	94
Alapterület (m ²)	364 750	383 418	105
Könyvtári állomány	40 802 376	43 355 549	106
Állománygyarapítás összege (ezer Ft)	142 357	1 368 162	966

4. táblázat

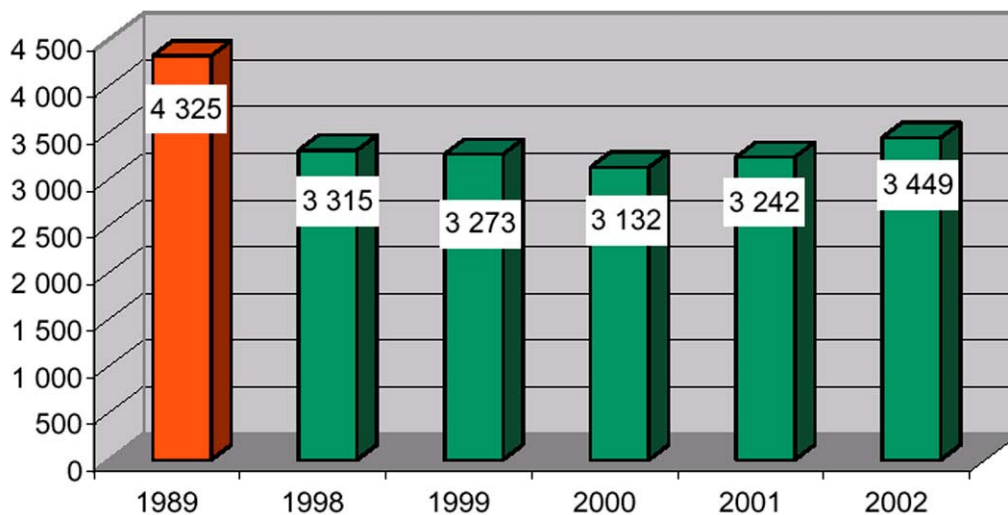
Trendek a települési könyvtárakban						
1998-2002						
	1989	1998	1999	2000	2001	2002
A könyvtárak száma	n.a.	2 775	2 586	2 573	2 590	2 853
A szolgáltató helyek száma	4 325	3 315	3 273	3 132	3 242	3 449
Alapterület (m ²)	364 750	395 348	383 418	388 754	409 056	422 155
Állománygyarapodás (db)	1 556 810	1 201 687	1 141 647	1 164 266	1 129 405	1 235 791
Beiratkozott olvasók száma	1 554 351	1 350 225	1 364 488	1 357 449	1 388 016	1 426 804
Könyvtárhasználatok száma	n.a.	15 947 560	16 478 045	16 560 559	17 947 709	19 327 705
Kölcsönzések száma	11 516 654	10 301 179	10 386 900	10 266 301	10 519 752	10 676 355
Kölcsönzött dokumentumok száma	37 040 082	35 210 119	34 899 956	34 494 389	34 321 118	34 398 836
Állománygyarapításra fordított összeg (ezer Ft)	141 689	1 139 856	1 368 162	1 213 279	1 594 820	1 707 788

Amennyiben az elmúlt öt év tendenciáit vizsgáljuk, szemünkbe ötlük, hogy az utóbbi egy-két évben a korábbi kedvezőtlen trendek megváltoztak, és több területen is javulás tapasztalható! (4. táblázat.)

A könyvtárak és a szolgáltató helyek száma a rendszerváltozástól kezdődően egészen 2000-ig folyamatosan csökkent, az utóbbi időben viszont a csökkenés megállt, sőt növekedést is tapasztalhatunk. Meg kell azonban jegyezni, hogy a változás mögött valószínűleg nem az új könyvtárak létesítésének hulláma áll, hanem az, hogy egyre több könyvtár nyeri el a nyilvános címet, és ezzel automatikusan bekerül a statisztikai adatgyűjtés rendszerébe, valamint több olyan könyvtár ismét megkezdte a működését, amely korábban évekig zárva volt (1. grafikon).

1. grafikon

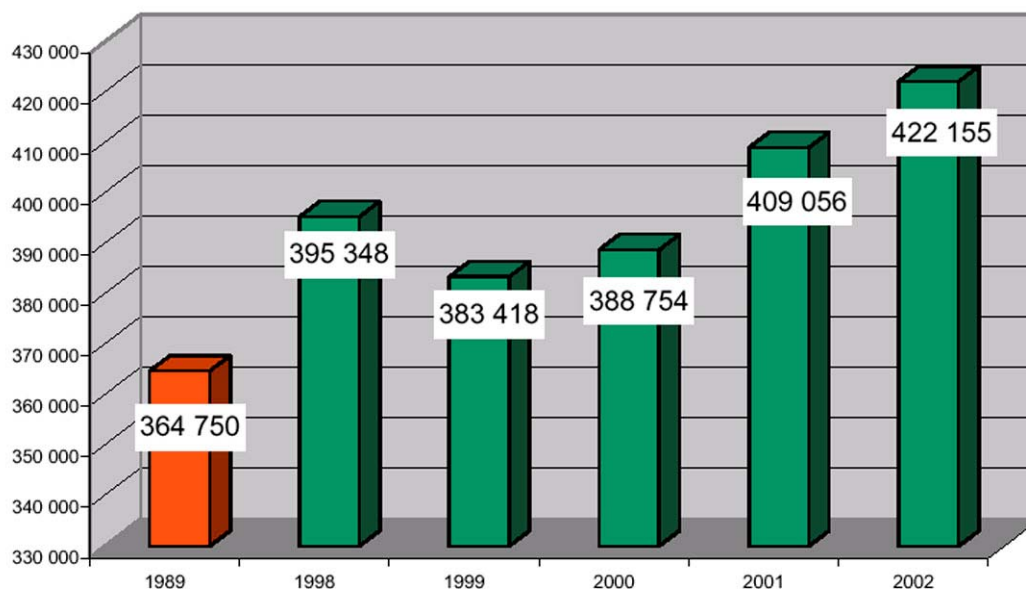
A szolgáltató helyek száma

A könyvtárak összes alapterülete egyenletes emelkedést mutat, amelynek valószínűleg az a magyarázata, hogy a kilencvenes évek könyvtárbezárási hullámát a meglévő könyvtárak korszerűsítése és bővítése, új épületek átadása ellensúlyozni tudta (2. grafikon).

2. grafikon

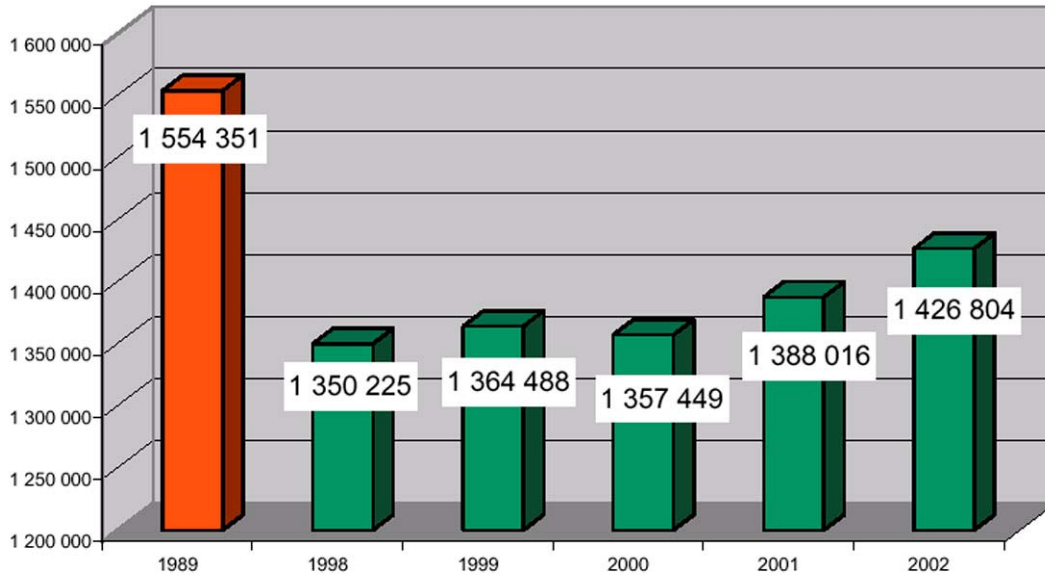
Alapterület

A beiratkozott olvasók száma a rendszerváltozás első tíz évében folyamatosan és egyenletesen csökkent, az utóbbi években viszont ez a tendencia is megfordulni látszik, és ismét emelkedés tapasztalható (3. grafikon).

3. grafikon

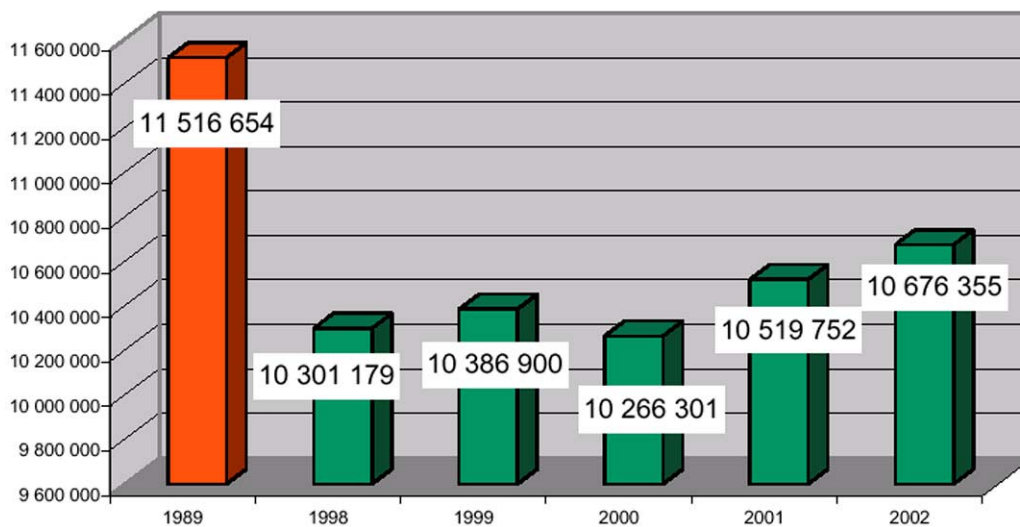
Beiratkozott olvasók száma

A kölcsönzések, valamint a kölcsönzött dokumentumok száma a vizsgált időszak első tíz évében szintén jelentősen csökkent, majd a kölcsönzési alkalmak száma az utóbbi években ismét emelkedni kezdett, a kölcsönzött dokumentumok számának alakulása viszont inkább stagnáló képet mutat. (4. grafikon, 5. grafikon)

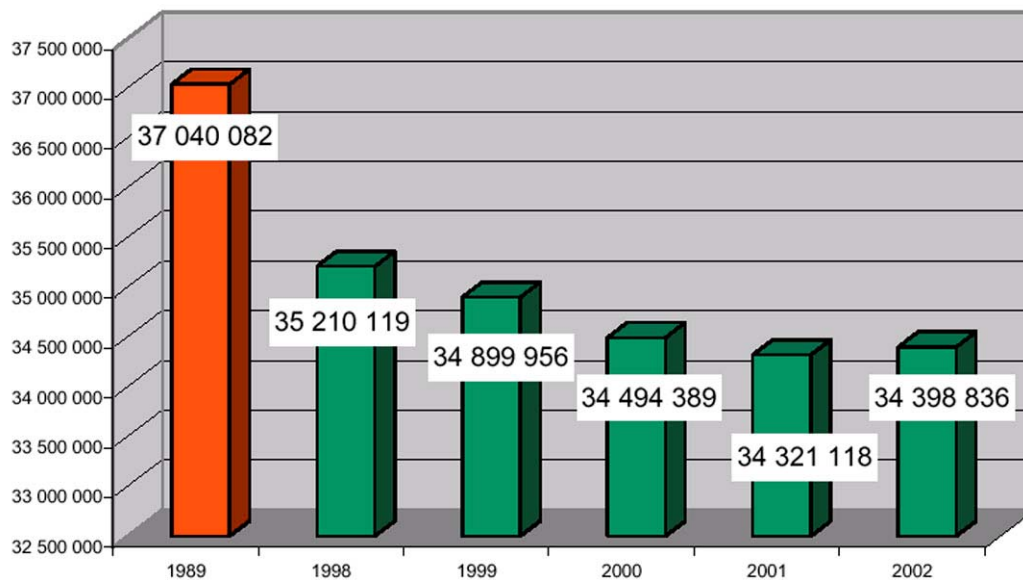
4. grafikon

Kölcsönzések száma

5. grafikon

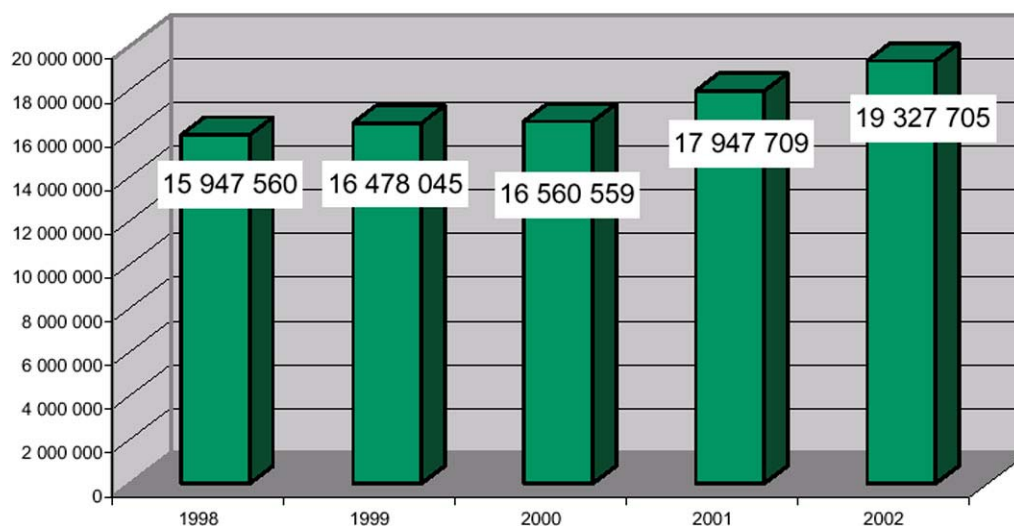
Kölcsönzött dokumentumok száma

A könyvtárhasználati alkalmak számáról a korábbi évekből nincsenek megbízható adataink, a közelmúlt statisztikai adatai viszont jól tükrözik a mindennapi könyvtárosi tapasztalatot, amely szerint a szolgáltatások igénybe vétele a kölcsönzésről egyre inkább a helyben használatra tolódik át: ezek a mutatók az utóbbi öt évben egyenletesen és jelentősen emelkednek (6. sz. grafikon)

6. grafikon

Könyvtárhasználatok száma

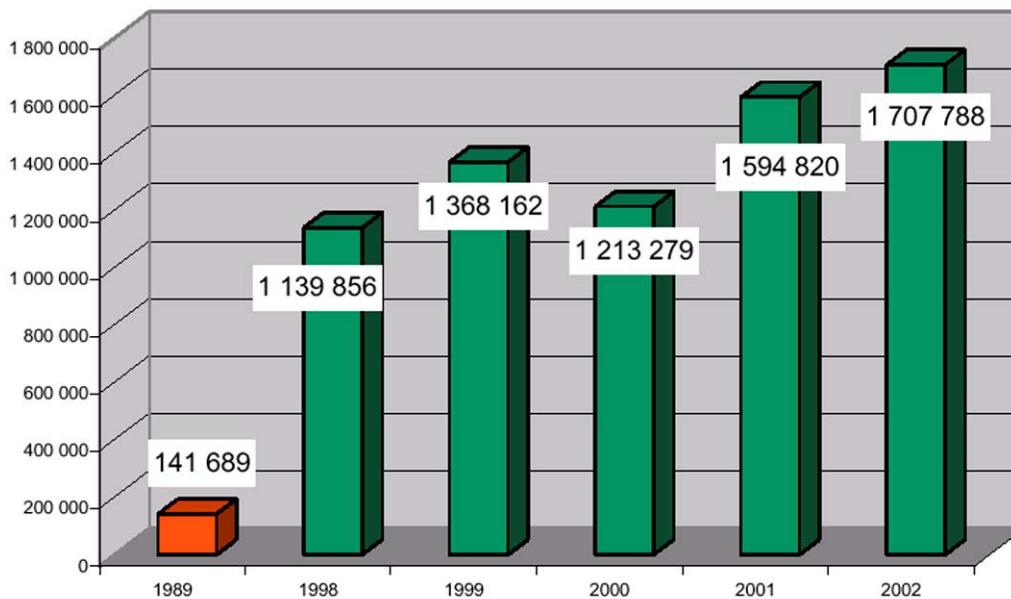

Az állománygyarapításra fordított összeg az első tíz év alatt közel tízszeresére emelkedett: 1989-ben 142 millió forint volt, 1999-ben pedig egymilliárd 368 millió forint. Az előző évtized

elejének árrobbanását - ha némileg csökkentett tempóban is - mégis jól követte a könyvtárak állománygyarapítási összege. A csúcstérületen 1992-ben volt, amikor a könyvtárak az előző évhez képest 65 százalékkal, az állománygyarapítás összege pedig 57 százalékkal nőtt - az összesített árindex (az infláció) viszont ebben az időszakban már túljutott a robbanáson, és növekedése mérséklődött. Az évtized végére mind az árindex, mind pedig a könyvtárak emelkedése megszelídült, sőt a könyvtárak növekedési üteme alacsonyabb lett az összesített árindexnél. Az 1998-as évet mindenképpen kiugrónak kell tekinteni, mert ekkor az előző évhez képest majdnem ötven százalékkal nőtt a gyarapításra fordított összeg. A kiugró jelenség egyik magyarázata alighanem abban rejlik, hogy ebben az évben lépett be többféle könyvtár-támogatási rendszer, mint például az érdekeltségnövelő támogatás vagy a felzárkóztató pályázat. Az évtized végére az infláció éves szinten tíz százalékra, a könyvtárak emelkedése 6 százalékra csökkent, ugyanakkor a könyvtárak állománygyarapításra fordított összege az előző évhez képest 20 százalékos emelkedést mutatott. A legutóbbi években mind az infláció, mind a könyvtáremelkedés tovább csökkent, az állománygyarapítás összege viszont a 2000-es mélypont után, egyenesen emelkedik (7. grafikon)

7. grafikon

Állománygyarapításra fordított összeg (ezer Ft)

A gazdálkodási adatok változásai

A könyvtárak gazdálkodási adatait a korábbiaknál is óvatosabban kell kezelni. Ha az időbeli változásokat nézzük, mindenképpen figyelembe kell venni az inflációt, amely nem egyenes arányban oszlik meg minden területen. Mászt jelent a könyvek beszerzési árának szempontjából, mászt az energiaárak vagy a bérek vonatkozásában. Az egy könyvtárra jutó éves összköltségek 1998 és 1999 között jelentősen emelkedtek, majd két éves visszaesést tapasztalhattunk, végül a 2002-es év ismét jelentős emelkedést mutat (5. táblázat).

5. táblázat

	1998	1999	2000	2001	2002
Átlag költségvetés (ezer Ft)	3 067	3 413	4 247	4 398	4 754
A könyvtárhasználat költsége (Ft)	534	536	660	635	702
A dokumentumkölcsonzés költsége (Ft)	242	253	317	332	394
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya (Ft)	13,39	15,50	11,10	14,00	12,59
A fenntartói finanszírozás aránya (Ft)	80,84	81,65	81,79	81,94	80,26

Átlag költségvetés: éves összköltség (ezer Ft)/a könyvtárak száma

A könyvtárhasználat költsége: éves összköltség/a könyvtárhasználatok száma

A dokumentumkölcsonzés költsége: éves összköltség/kölcsonzott dokumentumok száma

Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összköltség

A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összköltség

Az egy könyvtárhasználatra jutó költség az elmúlt öt évben szinte egyenletesen emelkedett, mindössze 2000 és 2001 között volt némi visszaesés, míg az egy dokumentumkölcsonzésre jutó költség növekedése egyenletes volt. Amennyiben összevetjük a könyvtárak éves összköltségét, valamint az állománygyarapításra fordított összegnek az arányát, jelentős hullámzást tapasztalunk: a legmagasabb értéket 1999-ben találjuk, a mélypont 2000-ben volt, amelyet ismét egy emelkedés, majd ismét csökkenés követett. A könyvtárak összköltségvetése, országos szinten, a vizsgált időszakban minden évben emelkedett, az ingadozást az állománygyarapításra fordított összeg változásai befolyásolták. (Lásd: 4. táblázat.) A táblázat utolsó sorában található adatok azt mutatják, hogy a fenntartó milyen arányban veszi ki részét a könyvtár finanszírozásából, vagy - más megközelítésben - a könyvtár milyen mértékben kényszerül egyéb bevételi forrásokhoz jutni: pályázni, működési bevételt emelni stb. Mint az adatokból kitűnik, 1998-tól kezdődően egészen 2001-ig fokozatosan növekedett a fenntartó szerepvállalása, az utolsó évben viszont jelentősen csökkent.

Régiós és megyei adatok⁴

A jelenlegi helyzet

Ismerve a hazai viszonyokat, nem meglepő, hogy az egyes megyék adottságai nagymértékben különböznek egymástól. A 6. táblázat szemléletesen mutatja a különbözőségeket, melyeket nagymértékben befolyásol az egyes megyék településszerkezete.

⁴ A megyék szerinti adatelemzésekből Budapestet - speciális helyzete miatt - kihagytuk! Elemzésünk során az alábbi régiós besorolást alkalmaztuk: *Közép-Magyarország*: Pest megye. *Közép-Dunántúl*: Fejér, Komárom-Esztergom, Veszprém megye. *Nyugat-Dunántúl*: Győr-Moson-Sopron, Vas, Zala megye. *Dél-Dunántúl*: Baranya, Somogy, Tolna megye. *Észak-Magyarország*: Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Nógrád megye. *Észak-Alföld*: Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye. *Dél-Alföld*: Bács-Kiskun, Békés, Csongrád megye.

6. táblázat

A települési könyvtárak adatai megyénként 1.							
2002							
A könyvtárak száma		A szolgáltató helyek száma		Alapterület (m ²)		Főfoglalkozású könyvtárosok	
10.000 lakosra számítva		10.000 lakosra számítva		100 lakosra számítva		10.000 lakosra számítva	
Csongrád	1,44	Hajdú	2,06	Pest	2,89	Tolna	2,86
Hajdú	1,54	Pest	2,07	Hajdú	2,97	Pest	3,00
Pest	1,69	Békés	2,51	Komárom	3,42	Komárom	3,15
Jász	1,86	Csongrád	2,64	Fejér	3,73	Győr	3,22
Békés	1,88	Jász	2,67	Szabolcs	4,05	Szabolcs	3,29
Bács	2,24	Bács	2,71	Győr	4,53	Heves	3,33
Komárom	2,40	Komárom	2,89	Jász	4,72	Hajdú	3,46
Fejér	2,46	Fejér	2,99	Borsod	4,88	Baranya	3,52
Borsod	3,57	Heves	3,96	Csongrád	5,04	Fejér	3,64
Heves	3,58	Borsod	4,06	Bács	5,09	Borsod	3,73
Szabolcs	3,65	Szabolcs	4,36	Baranya	5,14	Somogy	3,75
Győr	4,12	Győr	5,08	Heves	5,17	Bács	3,87
Tolna	4,32	Tolna	5,85	Tolna	5,23	Vas	3,89
Nógrád	5,79	Baranya	6,35	Békés	5,66	Zala	3,90
Veszprém	5,98	Nógrád	6,50	Somogy	6,25	Veszprém	3,99
Baranya	6,03	Veszprém	6,95	Veszprém	6,35	Nógrád	4,30
Somogy	7,22	Somogy	7,98	Zala	6,57	Békés	4,44
Zala	8,00	Vas	8,60	Nógrád	6,59	Jász	4,55
Vas	8,08	Zala	8,86	Vas	6,96	Csongrád	4,90

Nyilvánvaló, hogy az aprófalvas dunántúli megyékben több könyvtárt találunk, mint az óriásfalvas alföldi megyékben. Nem ennyire kézenfekvő az összefüggés az alapterület tekintetében, hiszen joggal várhatnánk el, hogy a nagyobb lélekszámú óriásfaluban nagyobb alapterületű kulturális intézmény legyen, ezzel szemben azt tapasztaljuk, hogy az alapterület szempontjából is szinte ugyanaz a rangsor, mint a könyvtárak és a szolgáltató helyek számának szempontjából, vagyis a legjobb mutatókat a dunántúli megyék adják: Vas, Zala, Veszprém és Somogy. Keletről furcsa módon egyedül Nógrád megye furakodott be az „elit” csapatba, pedig általában nem szokott az élmezőnybe tartozni. Érdekes helyzete van Pest megyének, amelyik mind a négy szempontból a leghátrányosabbak között található. Magyarázatul szolgálhat, hogy ebből a megyéből hiányzik a megfelelő nagyságrendű megyei könyvtár, sőt hiányoznak az igazán nagyméretű városok is, amelyek felfelé húzhatnák az adatokat.

7. táblázat

A települési könyvtárak adatai megyénként 2.							
2002							
Állomány-gyarapodás		Állomány-gyarapításra fordított összeg		Beiratkozott olvasók száma		Kölcsönzött dokumentumok száma	
1.000 lakosra számítva		1 lakosra számítva (Ft)		100 lakosra számítva (%)		1 lakosra számítva	
Megye		Megye		Megye		Megye	
Komárom	100	Csongrád	134	Komárom	12,17	Komárom	2,64
Békés	104	Borsod	143	Győr	12,98	Tolna	2,70
Borsod	105	Hajdú-Bihar	144	Pest	13,34	Nógrád	2,73
Hajdú	108	Baranya	149	Vas	13,44	Győr	2,91
Baranya	112	Nógrád	156	Borsod	13,77	Szabolcs	3,18
Pest	114	Szabolcs	159	Baranya	14,21	Fejér	3,34
Fejér	119	Komárom	162	Tolna	14,38	Pest	3,38
Bács-Kiskun	124	Békés	171	Heves	14,97	Baranya	3,39
Jász	126	Győr	176	Szabolcs	15,20	Bács	3,40
Heves	127	Bács	177	Hajdú	15,32	Heves	3,42
Nógrád	135	Jász	185	Fejér	15,52	Békés	3,56
Vas	135	Pest	198	Csongrád	15,79	Vas	3,56
Csongrád	137	Veszprém	199	Jász	17,02	Zala	3,56
Tolna	147	Fejér	200	Bács	17,10	Veszprém	3,59
Veszprém	157	Tolna	202	Békés	17,24	Borsod	3,62
Győr	159	Vas	205	Somogy	17,58	Csongrád	3,63
Zala	180	Heves	211	Zala	17,74	Hajdú-Bihar	3,78
Somogy	181	Somogy	271	Nógrád	17,93	Somogy	4,00
Szabolcs	217	Zala	278	Veszprém	18,64	Jász	4,28

Kevésbé kellene befolyásoló tényezőnek lennie a településszerkezetnek a lakosokra számított állománynövekedés szempontjából. A 7. táblázatban mégis azt látjuk, hogy mintha a dunántúli megyék lakosainak több és drágább új könyv járna, mint a keleti megyékben lakóknak. Zala és Somogy megye mindkét szempontból az élen jár, de kedvezőek a mutatói Vas megyének, Győr-Moson-Sopron megyének és Veszprém megyének is. Az állománygyarapodás tekintetében Szabolcs-Szatmár-Bereg vezet: ezer lakosra 217 új dokumentum jut, azonban ha a ráfordított összeget is megnézzük, akkor ugyancsak elszomorító képet kapunk, hiszen lakosonként mindössze évi 159 forint jut erre a célra, szemben például az élen járó Zala megyével, ahol ez az összeg 278 forint.

Nógrád megye részletes elemzést érdemelne, annyira ellentmondásosak a mutatói. Egyértelműen az élmezőnyben helyezkedik el a lakosok számához viszonyított könyvtárak száma, a könyvtári alapterületek nagysága, valamint a beiratkozott olvasók aránya tekintetében, ugyanakkor nagyon kedvezőtlen a helyzete az egy lakosra jutó állománygyarapítási összeg, valamint a kölcsönzött dokumentumok tekintetében. Valószínűleg a könyvtárépületek megmaradtak azokból az időkből, amikor a helyi bányászat és ipar még a fénykorát élte, a lakosságban is megmaradt még a könyvtár-látogatási kedv, de mindezekhez nem párosul megfelelő nagyságrendű állománygyarapítási összeg, melynek következtében az állomány egyre jobban elavul, és mindez megmutatkozik a kölcsönzött dokumentumok számának lecsökkenésében.

Jelen dolgozatunk kereteit meghaladja, hogy valamennyi megyét külön elemzés tárgyává tegyünk, ám a fenti adatsorok segítségével a helyi viszonyokat jól ismerő szakemberek bátran megtehetik ezt.

A gazdálkodás adatai

Az egy könyvtárra jutó átlagos költségvetést - legalábbis a táblázat adataiból úgy tűnik - legjobban az adott térség településszerkezete határozza meg. Az aprófalvas régiókban (Dél-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Észak-Magyarország) ez a mutató konzekvensen alacsony, míg az alföldi régiókban magas. A többi mutató függetlennek látszik a településszerkezettől. A könyvtárhasználat és a dokumentumkölcsonzés költségének szóródása sokkal alacsonyabb, mint az átlagos költségvetésé, és az eltérések magyarázatára sem könnyű érveket találni. Mindenesetre szembevetendő, hogy Nógrád és Veszprém megyében mindkét érték meglehetősen magas - tehát egy-egy könyvtárhasználat illetve dokumentumkölcsonzés viszonylag sokba kerül. A könyvtárhasználat átlagos költsége magasnak tűnik még Jász-Nagykun-Szolnok és Pest megyében, saját régióján belül viszont alacsony Zala megyében (8. táblázat).

8. táblázat

Megye	2002				
	Átlag költségvetés	A könyvtárhasználat költsége	A dokumentumkölcsonzés költsége	Az állománygyarapításra fordított összeg aránya	A fenntartói finanszírozás aránya
Pest	7 692	899	385	15,16	79,97
Fejér	5 855	875	431	13,85	85,61
Komárom	5 179	883	471	12,99	83,69
Veszprém	3 134	923	522	10,62	71,97
Győr	3 383	889	479	12,60	81,97
Vas	2 167	849	492	11,70	81,64
Zala	2 253	780	506	15,41	86,30
Baranya	2 025	696	361	12,22	80,57
Somogy	2 362	716	426	15,88	81,58
Tolna	3 181	665	508	14,72	82,46
Borsod	3 452	604	340	11,65	84,17
Heves	3 624	743	380	16,28	85,71
Nógrád	2 713	895	576	9,94	79,78
Hajdú	8 170	562	334	11,45	82,23
Jász	8 632	949	376	11,52	84,22
Szabolcs	3 053	627	347	14,44	73,53
Bács	6 000	641	395	13,17	83,55
Békés	8 405	673	443	10,86	80,73
Csongrád	10 413	529	414	8,94	83,85

Az éves költségvetésen belül az állománygyarapításra fordított összeg aránya jelentősen lemarad az országos átlagtól Csongrád és Nógrád megyében, a legmagasabb értéket Heves, Somogy, Zala és Pest megyében találjuk. A fenntartói finanszírozás aránya viszont Veszprém és Szabolcs megyékben a legalacsonyabb, míg Zala és Fejér megyékben a legmagasabb.

Régiós és megyei változások

Ha az elmúlt egy év változásait szemügyre vesszük, azt tapasztaljuk, hogy 2001-hez képest 2002-ben összesen 265-tel több működő könyvtárt regisztráltak. A statisztikai adatszolgáltatásba frissen belépő könyvtárak azonban nem egyenletesen oszlanak meg a különböző megyékben, hanem elsősorban az aprófalvas területeken összpontosulnak (9. táblázat). Baranya megyében például 71 új adatszolgáltató könyvtár van, Borsodban 34, Somogyban pedig 32, ugyanakkor az alföldi megyékben, mint például Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdú-Bihar, Békés, Bács-Kiskun alig találni növekedést, sőt Csongrád megyében egy könyvtárral kevesebbet jelentettek, mint korábban.

9. táblázat

Megye	Települési könyvtárak száma		Különbség (2002-2001)
	2001	2002	
	Db.		
Bács-Kiskun	112	119	7
Baranya	155	226	71
Békés	69	74	5
Borsod-Abaúj-Zemplén	206	240	34
Budapest	12	6	-6
Csongrád	61	60	-1
Fejér	102	103	1
Győr-Moson-Sopron	152	175	23
Hajdú-Bihar	81	83	2
Heves megye	107	115	8
Jász-Nagykun-Szolnok	79	79	0
Komárom-Esztergom	72	74	2
Nógrád	102	124	22
Pest	157	170	13
Somogy	207	239	32
Szabolcs-Szatmár-Bereg	198	200	2
Tolna	97	104	7
Vas	194	214	20
Veszprém	209	216	7
Zala	218	232	14
<i>Összesen</i>	<i>2590</i>	<i>2853</i>	<i>263</i>

A korábban már vázolt tendenciák természetesen nem egyforma mértékben jelentkeztek az ország valamennyi régiójában. A 10-11. táblázatból kiolvashatjuk, hogy öt év alatt milyen változások következtek be az egyes régiókban, azokon belül pedig az egyes megyékben.

10. táblázat

Megye	A könyvtárak száma 10,000 lakosra számítva			A szolgáltató helyek száma 10,000 lakosra számítva			Alapterület (m ²) 100 lakosra számítva			Főfoglalkozású könyvtárosok 10,000 lakosra számítva		
	1998	2002	Változás (%)	1998	2002	Változás (%)	1998	2002	Változás (%)	1998	2002	Változás (%)
Pest	1,68	1,69	100,6	2,04	2,07	101,5	2,63	2,89	109,9	2,48	3,00	121,0
Fejér	2,44	2,46	100,8	2,69	2,99	111,2	3,69	3,73	101,1	3,26	3,64	111,7
Komárom	2,42	2,40	99,2	2,81	2,89	102,8	3,52	3,42	97,2	2,87	3,15	109,8
Veszprém	6,40	5,98	93,4	7,44	6,95	93,4	6,02	6,35	105,5	3,36	3,99	118,8
Győr	4,08	4,12	101,0	4,32	5,08	117,6	6,83	4,53	66,3	3,14	3,22	102,5
Vas	7,69	8,08	105,1	8,43	8,60	102,0	6,02	6,96	115,6	3,54	3,89	109,9
Zala	7,87	8,00	101,7	8,75	8,86	101,3	5,23	6,57	125,6	3,95	3,90	98,7
Baranya	3,56	6,03	169,4	3,84	6,35	165,4	3,83	5,14	134,2	3,51	3,52	100,3
Somogy	7,23	7,22	99,9	8,04	7,98	99,3	5,79	6,25	107,9	3,43	3,75	109,3
Tolna	4,53	4,32	95,4	4,69	5,85	124,7	4,83	5,23	108,3	2,73	2,86	104,8
Borsod	3,27	3,57	109,2	3,80	4,06	106,8	4,13	4,88	118,2	3,20	3,73	116,6
Heves	3,55	3,58	100,8	4,07	3,96	97,3	4,40	5,17	117,5	3,33	3,33	100,0
Nógrád	5,69	5,79	101,8	6,28	6,50	103,5	6,60	6,59	99,8	3,99	4,30	107,8
Hajdú	1,53	1,54	100,7	2,06	2,06	100,0	2,81	2,97	105,7	3,18	3,46	108,8
Jász	1,93	1,86	96,4	2,96	2,67	90,2	4,58	4,72	103,1	4,36	4,55	104,4
Szabolcs	3,23	3,65	113,0	3,51	4,36	124,2	3,46	4,05	117,1	2,74	3,29	120,1
Bács	2,21	2,24	101,4	2,77	2,71	97,8	4,77	5,09	106,7	3,76	3,87	102,9
Békés	1,85	1,88	101,6	2,28	2,51	110,1	5,49	5,66	103,1	4,20	4,44	105,7
Csongrád	1,40	1,44	102,9	2,69	2,64	98,1	4,48	5,04	112,5	4,50	4,90	108,9

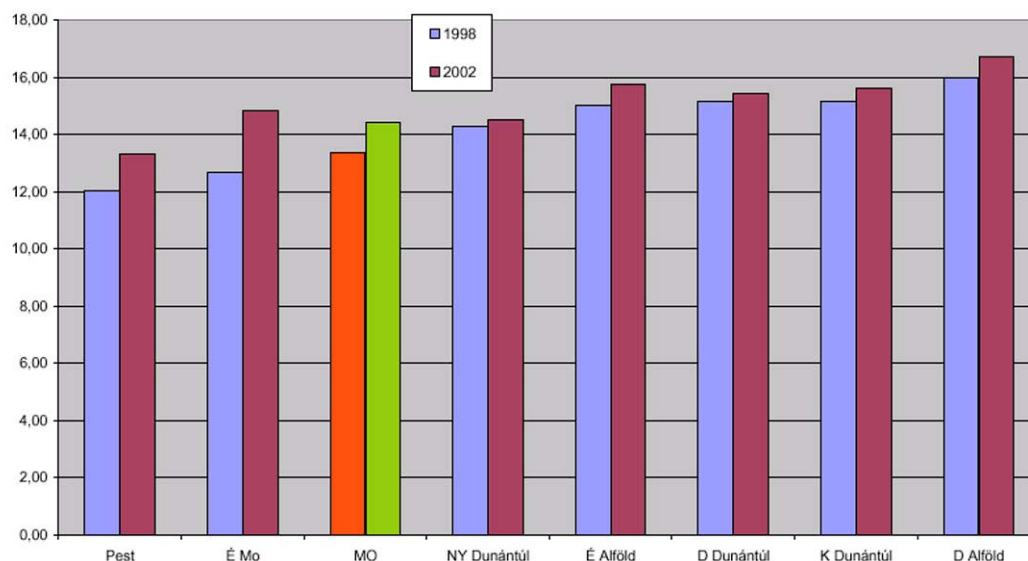
11. táblázat

Megye	Beiratkozott olvasó/100 lakos			Állománygyarapodás (db/1000 lakos)			Állománygyarapítás összege (Ft/1 lakos)			Kölcsönzött dokumentumok száma (db/lakos)		
	1998	2002	Változás (%)	1998	2002	Változás (%)	1998	2002	Változás (%)	1998	2002	Változás (%)
Pest	12	13	111	110	114	104	105	198	188	3,11	3,38	108,7
Fejér	14	16	109	122	119	98	125	200	159	3,35	3,34	99,7
Komárom	12	12	103	120	100	84	122	162	132	2,99	2,64	88,3
Veszprém	19	19	98	165	157	95	131	199	153	3,59	3,59	100,0
Győr	13	13	99	112	159	142	108	176	163	3,51	2,91	82,9
Vas	13	13	103	161	135	83	107	205	192	3,88	3,56	91,8
Zala	17	18	104	177	180	102	161	278	172	3,03	3,56	117,5
Baranya	14	14	99	123	112	92	78	149	192	2,98	3,39	113,8
Somogy	17	18	103	165	181	110	187	271	145	3,99	4,00	100,3
Tolna	14	14	103	145	147	101	126	202	160	3,00	2,70	90,0
Borsod	11	14	123	130	105	81	84	143	171	3,66	3,62	98,9
Heves	15	15	101	115	127	111	107	211	198	3,65	3,42	93,7
Nógrád	15	18	122	155	135	87	121	156	130	3,01	2,73	90,7
Hajdú	16	15	97	96	108	112	95	144	152	3,95	3,78	95,7
Jász	14	15	109	148	126	85	131	185	141	4,57	4,28	93,7
Szabolcs	16	17	109	127	217	171	91	159	175	3,22	3,18	98,8
Bács	15	17	112	133	124	93	128	177	138	3,56	3,40	95,5
Békés	17	17	101	156	104	67	116	171	148	3,63	3,56	98,1
Csongrád	16	16	99	132	137	103	94	134	143	4,51	3,63	80,5

A beiratkozott olvasók aránya országosan 8 százalékponttal nőtt, azonban éppen azokban a régiókban volt a legerőteljesebb növekedés, amelyekben korábban kedvezőtlen képet mutattak az adatok: Pest megyében, valamint az Észak-Magyarországi régió (8. grafikon).

8. grafikon

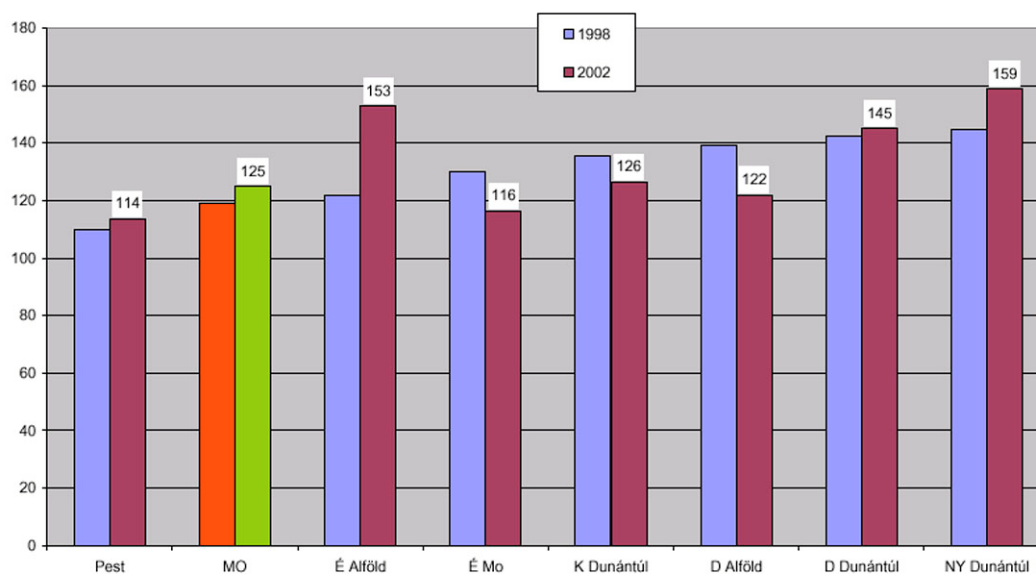
Beiratkozott olvasók/100 lakos

Az ezer lakosra számított éves állománygyarapodás mértéke hasonló képet mutat, hiszen az öt évvel korábbi időszakban - Pest megye után - a legrosszabb mutatóval rendelkező észak-alföldi régióban volt a legintenzívebb az előrelépés: az országos 5 százalékpontos növekedési aránnyal szemben 26 százalékpont (9. grafikon)

9. grafikon

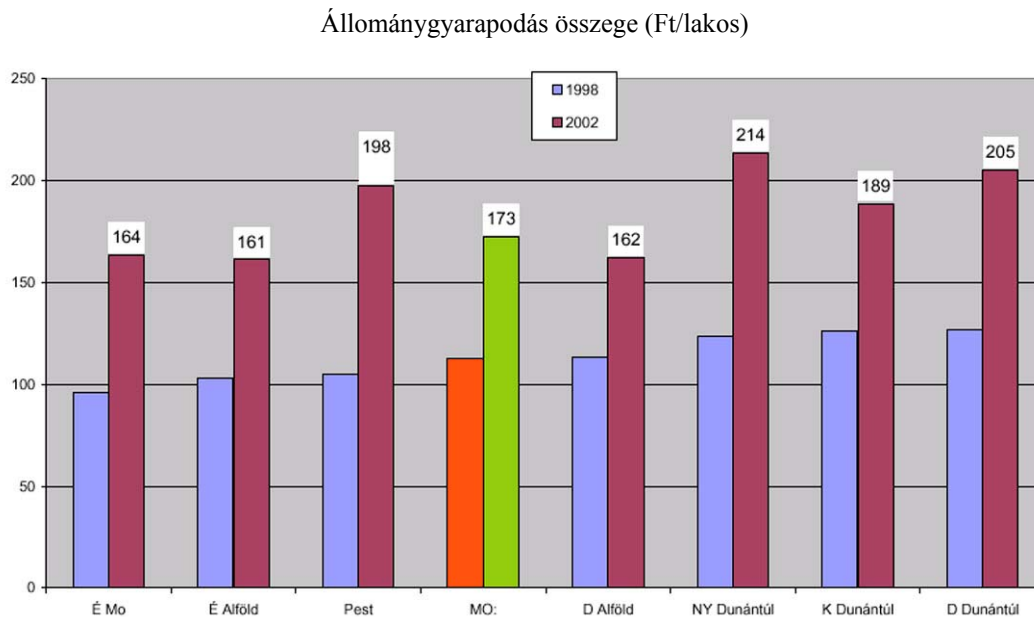
Állománygyarapodás (db/100 lakos)

Ugyanakkor az országos tendenciákkal szemben három régióban (Észak-Magyarország, Dél-Alföld, Kelet-Dunántúl) csökkenést figyelhetünk meg! Érdeemes kiemelni a Nyugat-Dunántúli

régiót, hiszen a lakosságra vetített állománygyarapítás mértékének szempontjából öt évvel ezelőtt is az első volt, amely pozícióját sikerült megtartania. Az egy lakosra jutó állománygyarapítás összege tekintetében ugyancsak a Nyugat-Dunántúli régió mutatja a legmagasabb összeget (214 Ft/lakos), és a növekedés aránya is itt a második legmagasabb (egyedül Pest megye előzi meg) (10. grafikon).

10. grafikon

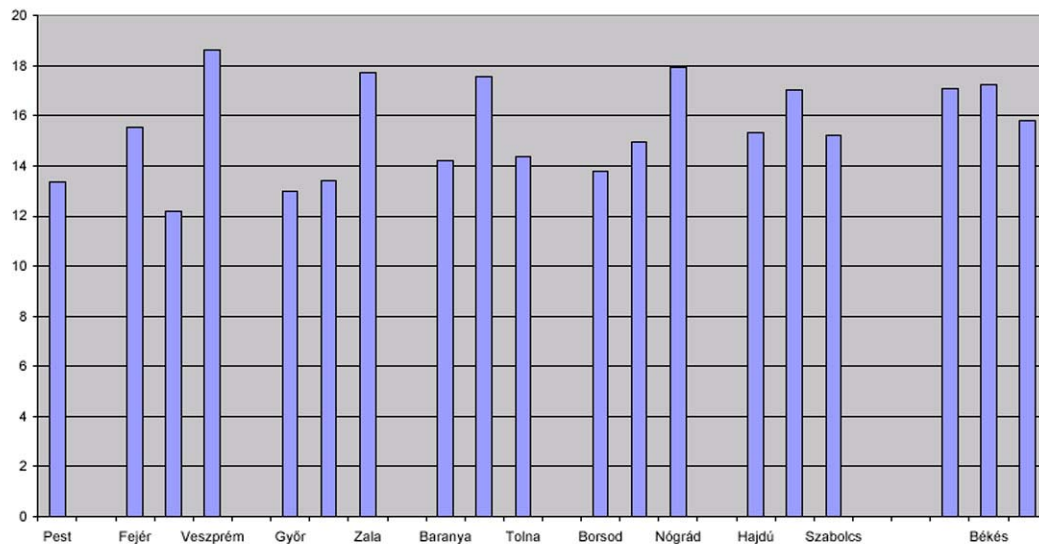
Összességében a régiókénti változásokról elmondhatjuk, hogy egyrészt a korábban kedvezőtlen helyzetű területek sokat hoztak hátrányukból (Pest megye, Észak-Magyarország, Észak-Alföld), másrészt megfigyelhetjük, hogy egyes korábban is kedvező helyzetű területek sikeresen megőrizték, illetve növelték kedvező pozíciójukat (Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl).

Azonban ha alaposabban szemügyre vesszük a táblázatunkat, azt is látjuk, hogy a régiókon belül óriási eltéréseket mutatnak az egyes megyék, mind a fejlődés ütemét, mind pedig a legutóbbi statisztikai adatgyűjtés eredményét tekintve. A fejlődés mindhárom mutató alapján az észak-alföldi régióban mindhárom mutató alapján Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a legdinamikusabb, az észak-magyarországi régióban főleg Heves megye jeleskedik, Nyugat-Dunántúlon pedig Zala megye mutat kiugró értékeket.

Ha csak a 2002-es adatokat nézzük, látható, hogy az egy főre jutó beiratkozott olvasók tekintetében saját régióján belül Veszprém megye, Zala megye, Somogy megye és Nógrád megye mutat kiugró értéket (11. grafikon). az ezer főre számított éves állománygyarapodás tekintetében Szabolcs, Somogy és Veszprém megye jeleskedik (12. grafikon), és a lakosságra vetített állománygyarapítás összege tekintetében ugyancsak Zala és Somogy megyék vannak jó pozícióban (13. grafikon).

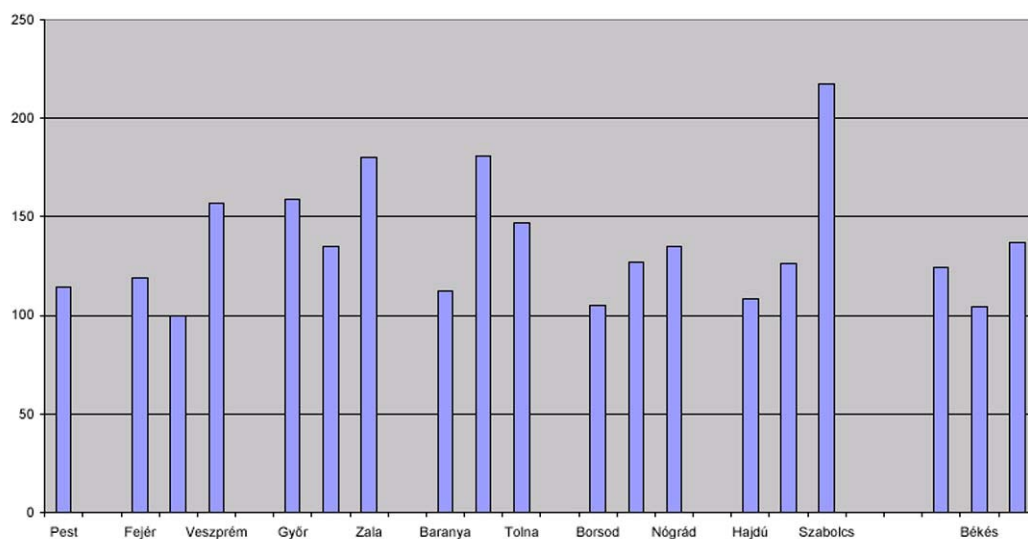
11. grafikon

Beiratkozott olvasók (%)
2002

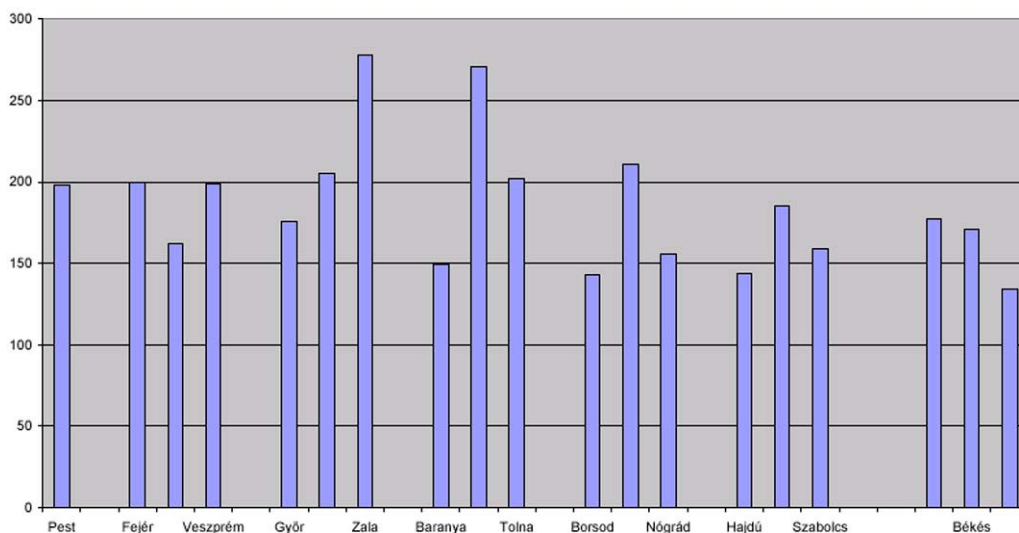
12. grafikon

Állománygyarapodás 1000 lakosra számítva
2002

13. grafikon

Állománygyarapodás összege (Ft/lakos)
2002

A megyei könyvtárak adatai

Az eddigieknél is nehezebb feladatra vállalkozunk, ha nem csak a megyék vagy régiók, hanem az egyes könyvtárak mutatószámait akarjuk összevetni. Elemzésünk utolsó fejezetében mégis erre teszünk kísérletet, hangsúlyozva, hogy ezek az összehasonlítások csupán iránymutatásul szolgálnak, és semmiképpen nem alkalmasak értékképlet kialakítására.

Az elemzésünk tárgyául kiválasztott mutatók ráadásul önmagukban is problémásak. Az első két megvizsgált mutató azt jelzi, hogy az egyes könyvtárakban hogyan viszonyul egymáshoz az állománygyarapítás, illetve a fenntartói támogatás összege a könyvtár összköltségéhez, a harmadik pedig a könyvtárak zsúfoltságára ad jelzőszámot, vagyis azt mutatja, hogy egy négyzetméter alapterületre átlagosan hány darab dokumentum jut.

Az adott év pénzügyi támogatottsága - tudjuk jól - mindig sok mindentől függ, például az éppen elnyert különböző pályázati és célzott támogatásoktól, a megvalósuló beruházásoktól stb. Ugyanakkor a zsúfoltság mutatószáma sem biztos, hogy a lényegre mutat, hiszen csupán a dokumentumok számán alapul, és nem veszi figyelembe a dokumentum fizikai megjelenésének terjedelmét. Tehát a következő elemzések csupán tájékoztató jellegűek, esetleg kiindulópontot jelenthetnek más, több szempontú elemzésekhez.

12. táblázat

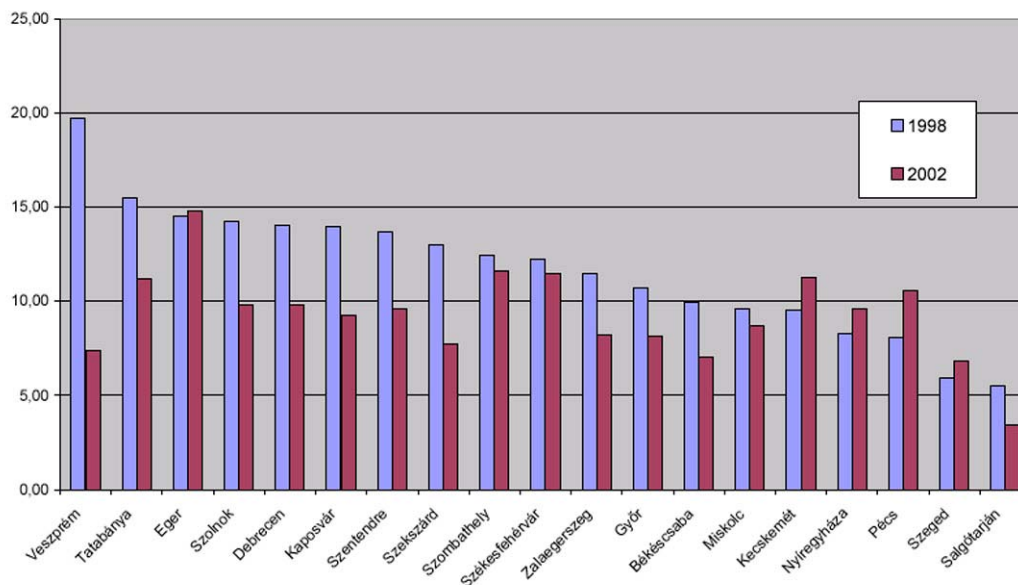
Megyei könyvtárak	Az állománygyarapításra fordított összeg aránya az éves összköltséghez viszonyítva (%)					
	1998			2002		
	Állománygyarapítás összege (1000 Ft)	Éves összköltség (1000 Ft)	Mutatósám (%)	Állománygyarapítás összege (1000 Ft)	Éves összköltség (1000 Ft)	Mutatósám (%)
Eötvös Károly Megyei Könyvtár, Veszprém	7 765	39 449	19,68	13 195	178 021	7,41
József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya	10 347	66 819	15,49	12 582	112 583	11,18
Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár, Eger	10 687	73 750	14,49	18 975	128 086	14,81
Versey Ferenc Megyei Könyvtár, Szolnok	13 738	96 632	14,22	15 818	160 815	9,84
Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár, Debrecen	11 203	79 857	14,03	14 607	149 380	9,78
Megyei és Városi Könyvtár, Kaposvár	14 950	107 033	13,97	17 752	191 424	9,27
Pest Megyei Könyvtár, Szentendre	7 013	512 390	13,69	11 275	117 147	9,62
Illyés Gyula Könyvtár, Szekszárd	7 663	59 060	12,97	8 883	115 037	7,72
Berzsenyi Dániel Könyvtár, Szombathely	1 140	91 550	12,45	16 913	145 367	11,63
Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár, Székesfehérvár	10 751	87 795	12,25	17 610	153 065	11,50
Deák Ferenc Megyei Könyvtár, Zalaegerszeg	8 649	75 533	11,45	9 530	115 562	8,25
Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár, Győr	9 764	91 260	10,70	12 458	153 220	8,13
Békés Megyei Könyvtár, Békéscsaba	10 497	105 301	9,97	13 687	194 130	7,05
II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár, Miskolc	10 017	104 599	9,58	17 088	196 455	8,70
Katona József Megyei Könyvtár, Kecskemét	16 411	171 713	9,56	27 636	245 814	11,24
Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár, Nyíregyháza	8 224	98 841	8,32	18 919	196 310	9,64
Csorba Győző Megyei Könyvtár, Pécs	7 212	89 113	8,09	15 017	142 297	10,55
Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár, Szeged	12 000	203 222	5,90	18 685	274 528	6,81
Balassi Bálint Megyei Könyvtár, Salgótarján	4 871	87 683	5,56	5 096	148 582	3,43

A 12. táblázat és a 14. grafikon az állománygyarapítás és az összes költségvetés arányát mutatja százalékos arányban, összehasonlítva az 1998-as adatokat a 2002-essel. Az arányokban bekövetkezett legnagyobb „zuhanás” a veszprémi megyei könyvtárban érzékelhető (19,68 százalékról 7,41 százalékra!), amelynek magyarázata lehet az állománygyarapítás összegének

csaknem megduplázódása csakúgy, mint a könyvtárfelújítással járó költségvetés kiszámíthatatlansága. Nagymértékű a mutatószám csökkenése Szekszárdon (5,25%), Kaposváron (4,7%), Szolnokon (4,38), Tatabányán (4,31%) és Debrecenben (4,25%). Az adatokból kitűnik, hogy a vizsgált könyvtárak között mindössze öt olyat találunk, amelyben a vizsgált időszak alatt nőtt az állománygyarapítás összegének aránya a többi költséghez viszonyítva. Egerben ez az elmozdulás alig kimutatható (0,32%), valamivel magasabb Szegeden (0,91%), közepes mértékű Nyíregyházán (1,32%) és Kecskeméten (1,68%), és a legmagasabb Pécsen (2,46%).

14. grafikon

Állománygyarapodás/éves összköltség (%)

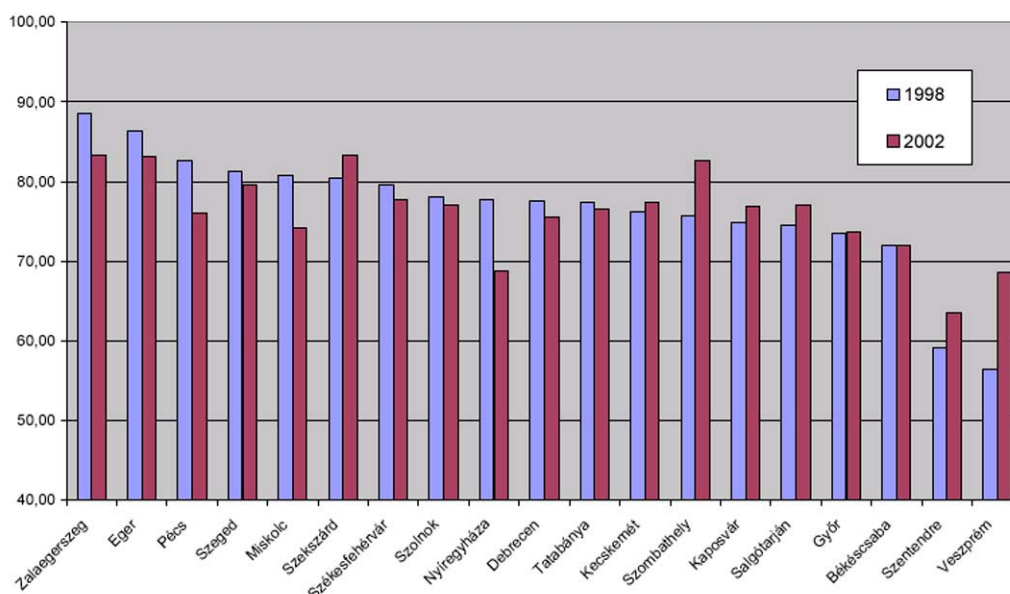
A 13. táblázat és a 15. grafikon a fenntartói finanszírozás arányát mutatja az összköltségen belül. Látható, hogy milyen nagy az adatok szórása a különböző megyei könyvtárak között: a zalaegerszegi megyei könyvtárban 1998-ban a fenntartó az összköltségek több, mint 88 százalékát fedezte, a Veszprém megyei és a Pest megyei könyvtárban pedig ez az arány még a 60 százalékot sem érte el. A fenntartó szerepvállalásának növekedése a finanszírozásban legmagasabb arányban a veszprémi könyvtárban figyelhető meg, míg a legerőteljesebb csökkenés Nyíregyházán és Miskolcon történt.

13. táblázat

Megyei könyvtárak	A fenntartói finanszírozás aránya az éves összköltséghez viszonyítva (%)					
	1998			2002		
	A fenntartói támogatás összege (1000 Ft)	A könyvtár éves összköltségvetése (1000 Ft)	Mutatósám (%)	A fenntartói támogatás összege (1000 Ft)	A könyvtár éves összköltségvetése (1000 Ft)	Mutatósám (%)
Deák Ferenc Megyei Könyvtár, Zalaegerszeg	66 838	75 533	88,49	96 315	115 562	83,34
Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár, Eger	63 688	73 750	86,36	106 433	128 086	83,09
Csorba Győző Megyei Könyvtár, Pécs	73 597	89 113	82,59	108 255	142 297	76,08
Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár, Szeged	165 160	203 222	81,27	218 429	274 528	79,57
II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár, Miskolc	84 412	104 599	80,70	145 648	196 455	74,14
Illyés Gyula Könyvtár, Szekszárd	47 556	59 060	80,52	95 903	115 037	83,37
Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár, Székesfehérvár	69 842	87 795	79,55	119 033	153 065	77,77
Versey Gyula Megyei Könyvtár, Szolnok	75 399	96 632	78,03	123 872	160 815	77,03
Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár, Nyíregyháza	76 851	98 841	77,75	135 207	196 310	68,87
Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár, Debrecen	61 970	79 857	77,60	112 854	149 380	75,55
József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya	51 712	66 819	77,39	86 217	112 583	76,58
Katona József Megyei Könyvtár, Kecskemét	130 975	171 713	76,28	190 407	245 814	77,46
Berzsenyi Dániel Könyvtár, Szombathely	69 267	91 550	75,66	120 194	145 367	82,68
Megyei és Városi Könyvtár, Kaposvár	80 144	107 033	74,88	147 110	191 424	76,85
Balassi Bálint Megyei Könyvtár, Salgótarján	65 404	87 683	74,59	114 617	148 582	77,14
Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár, Győr	67 081	91 260	73,51	112 807	153 220	73,62
Békés Megyei Könyvtár, Békéscsaba	75 787	105 301	71,97	139 750	194 130	71,99
Pest Megyei Könyvtár, Szentendre	30 324	51 239	59,18	74 464	117 147	63,56
Eötvös Károly Megyei Könyvtár, Veszprém	222 430	394 487	56,38	122 057	178 021	68,56

15. grafikon

Fenntartói finanszírozás/összköltség

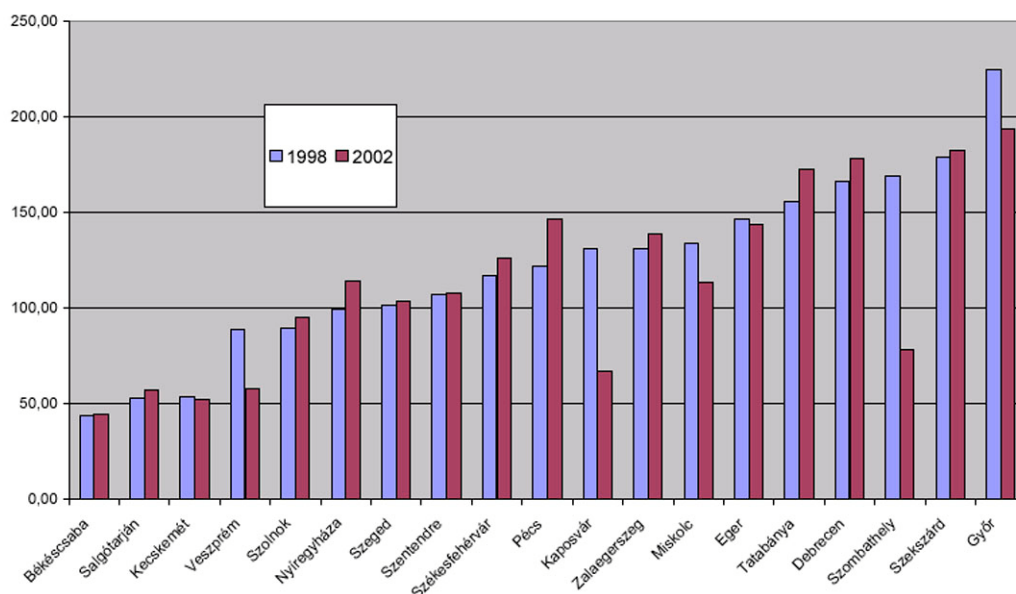
A 14. táblázat és a 16. grafikon jól mutatja egyrészt a különböző helyszínek közötti arányeltolódást, másrészt azt is, hogy miként csökken a zsúfoltság egy-egy könyvtárbővítés, vagy új könyvtárpület átadása után. Békéscsabán, Salgótarjánban és Kecskeméten öt év alatt alig változott a zsúfoltsági mutató, ugyanakkor óriási mértékben csökkent Szombathelyen, Kaposvárott és Veszprémben. Tovább nőtt a zsúfoltság azokban a könyvtárakban, amelyekben korábban sem volt túl kedvező a helyzet: Tatabányán, Debrecenben, Szekszárdon, Pécsen. Lényegében nem változott a helyzet a korábban középmezőnyben elhelyezkedő könyvtárakban: Eger, Zalaegerszeg, Székesfehérvár, Szentendre, Szeged, Nyíregyháza, Szolnok. Ugyanakkor Győrben és Miskolcon az elmúlt öt évben valamelyest csökkent a zsúfoltság.

14. táblázat

Megyei könyvtárak	Zsúfoltság (állomány/alapterület)					
	1998			2002		
	Állomány (db)	Alapterület (m ²)	Mutatósám (db/m ²)	Állomány (db)	Alapterület (m ²)	Mutatósám (db/m ²)
Békés Megyei Könyvtár, Békéscsaba	278 885	6 360	43,85	291 912	6 580	44,36
Balassi Bálint Megyei Könyvtár, Salgótarján	288 694	5 410	53,36	272 898	4 758	57,36
Katona József Megyei Könyvtár, Kecskemét	466 315	8 684	53,70	450 767	8 611	52,35
Eötvös Károly Megyei Könyvtár, Veszprém	419 430	4 700	89,24	272 580	4 700	58,00
Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár, Szolnok	400 106	4 455	89,81	435 747	4 577	95,20
Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár, Nyíregyháza	370 057	3 719	99,50	440 806	3 862	114,14
Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár, Szeged	864 702	8 518	101,51	885 672	8 518	103,98
Pest Megyei Könyvtár, Szentendre	140 746	1 313	107,19	158 367	1 465	108,10
Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár, Székesfehérvár	280 647	2 390	117,43	302 182	2 390	126,44
Csorba Győző Megyei Könyvtár, Pécs	347 760	2 851	121,98	418 216	2 851	146,69
Megyei és Városi Könyvtár, Kaposvár	444 515	3 395	130,93	307 927	4 577	67,28
Deák Ferenc Megyei Könyvtár, Zalaegerszeg	252 370	1 920	131,44	267 213	1 920	139,17
II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár, Miskolc	561 578	4 200	133,71	566 204	5 000	113,24
Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár, Eger	256 530	1 750	146,59	252 089	1 750	144,05
József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya	285 229	1 830	155,86	315 756	1 829	172,64
Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár, Debrecen	274 516	1 647	166,68	293 474	1 647	178,19
Berzsenyi Dániel Könyvtár, Szombathely	458 748	2 710	169,28	384 172	4 901	78,39
Illyés Gyula Könyvtár, Szekszárd	288 900	1 610	179,44	305 849	1 677	182,38
Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár, Győr	629 266	2 800	224,74	459 238	2 370	193,77

16. grafikon

Zsúfoltság: állomány/alapterület (db/m²)

Összefoglaló

A legfontosabb mutatók alapján elmondhatjuk, hogy a hazai közkönyvtárakat érintő korábbi kedvezőtlen tendenciák szelídülni látszanak. Az utóbbi években nőtt a nyilvános szolgáltatásokat nyújtó könyvtárak száma, a könyvtárak alapterülete, a beiratkozott olvasók száma, a kölcsönzések és a könyvtárhasználatok száma. Ugyanakkor az egyes mutatók korántsem egyenletesen oszlanak meg a különböző régiókban, megyékben és megyei könyvtárakban. Az adatsorok mögött meghúzódó magyarázatokat, az eltérések valós okait csak célzott kutatásokkal lehetne felderíteni.

Választ kellene keresni többek között arra kérdésre, hogy miként befolyásolják a fejlesztési források elosztását a helyi gazdasági, társadalmi, politikai viszonyok, a településszerkezet sajátosságai, a könyvtár marketing- és lobbitevékenysége, a valós partneri elvárások és igények. Tanácsos lenne többfaktorú összehasonlító módszert kidolgozni a könyvtári benchmarking elősegítésére. Ki kellene dolgozni könyvtártípusonként a fenntartó részéről minimálisan elvárható feltételrendszert. Előrejelzést kellene felvázolni a könyvtári trendek irányultságáról, a partneri elvárások várható változásairól, a könyvtári rendszer esetleges átstrukturálódásáról. Ki kellene dolgozni, hogy mindezt hogyan befolyásolják a belső (társadalmi, gazdasági) és a külső (uniós csatlakozás) körülmények változásai.

Mindezen kérdések megválaszolásához a statisztikai adatok elemzése csupán egyetlen módszer, amelyet az egyéb forrásanyagok átgondolt, szakmailag megalapozott elemzésével, valamint önálló kutatásokkal lehet teljessé tenni.

Táblázatok

A táblázatok elé...

Táblázatközlésünk gerincét a legfontosabbnak tartott táblázatok: az *I-III.* (a települési könyvtárak országos adatai) és a *VI. táblázat* (minden magyarországi könyvtár országosan összesített adatai) alkotják.

A *IV-V. táblázat* megyénként, illetve megyei könyvtáranként ad meg adatokat. Az eltérések a helyi viszonyoktól erősen függenek, így a táblázatok régiós vagy más területi összehasonlításra alkalmasak. Elegendőnek ítéltük a vizsgált időszak kezdő és a záró éve adatainak közlését.

A *VII.*, a szakkönyvtárak *táblázata* csak a 2002-2003-as adatokat tartalmazza. Közlését egy folyamat kezdetének szántuk. A magyarországi szakkönyvtárak visszamenőleges adatai hiányosan állnak rendelkezésre, az adatszolgáltatói körbe történő bevonásukra csak az utóbbi időben történt módszeres kísérlet.

Felhívjuk figyelmet a táblázatok alatti értelmező megjegyzésekre.

Jó böngészést!

I. A települési könyvtárak népességre* vetített adatai

mutató	A könyvtárak száma	A szolgáltató-helyek száma	Alapterületi ellátottság	Éves összkiadás	Éves fenntartói finanszírozás	Könyvtárosi munkakörben főfoglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	Állomány	Állomány-gyapapodás	Beszerzési kvóta: állomány-gyapapításra fordított összeg	Beiratkozott olvasó	A könyvtár-használatok száma	A kölcsönzések száma	Kölcsönzött dokumentum	
	a lakosságra vetítve													
adat-dimenzió	[szám]	[szám]	m ²	Ft	Ft	fő	db	db	Ft	fő	[szám]	[szám]	db.	
mutató-dimenzió	[szám]/ 10.000 lakos	[szám]/ 10.000 lakos	m ² / 100 lakos	Ft/1 lakos	Ft/1 lakos	fő/ 10.000 lakos	db/1 lakos	db/ 1.000 lakos	Ft/1 lakos	fő/100 lakos (%)	[szám]/ 1 lakos	[szám]/ 1 lakos	db/1 lakos	
1998	adat (osztandó)	2 775	3 315	395 338	7 840 780 000	6 332 921 000	3 091	43 683 742	1 240 519	1 119 792 000	1 352 411	15 980 056	10 278 001	34 991 556
	adat (osztó)	1 009	1 009	100 930	10 093 000	10 093 000	1 009	10 093 000	10 093	10 093 000	100 930	10 093 000	10 093 000	10 093 000
	mutató-szám	2,75	3,29	3,92	777	627	3,06	4,33	123	111	13,40	1,58	1,02	3,47
1999	adat (osztandó)	2 586	3 273	383 418	8 826 391 000	7 206 663 000	3 157	43 355 549	1 141 647	1 368 162 000	1 364 488	16 478 045	10 386 900	34 899 956
	adat (osztó)	1 004	1 004	100 430	10 043 000	10 043 000	1 004	10 043 000	10 043	10 043 000	100 430	10 043 000	10 043 000	10 043 000
	mutató-szám	2,58	3,26	3,82	879	718	3,14	4,32	114	136	13,59	1,64	1,03	3,48
2000	adat (osztandó)	2 573	3 132	388 754	10 926 555 000	8 936 931 000	4 028	43 906 434	1 164 266	1 213 279 000	1 357 449	16 560 559	10 266 301	34 494 389
	adat (osztó)	1 004	1 004	100 470	10 047 000	10 047 000	1 004	10 047 000	10 047	10 047 000	100 470	10 047 000	10 047 000	10 047 000
	mutató-szám	2,56	3,12	3,87	1 088	890	4,01	4,37	116	121	13,51	1,65	1,02	3,43
2001	adat (osztandó)	2 590	3 242	409 056	11 391 553 000	9 334 608 000	3 262	45 052 919	1 129 405	1 594 820 000	1 388 016	17 947 709	10 519 752	34 321 118
	adat (osztó)	999	999	99 970	9 997 000	9 997 000	999	9 997 000	9 997	9 997 000	99 970	9 997 000	9 997 000	9 997 000
	mutató-szám	2,59	3,25	4,09	1 139	934	3,27	4,51	113	160	13,88	1,80	1,05	3,43
2002	adat (osztandó)	2 853	3 449	422 155	13 563 331 000	10 886 604 000	3 348	45 559 575	1 235 791	1 707 788 000	1 426 804	19 327 705	10 676 355	34 398 836
	adat (osztó)	989	989	98 930	9 893 000	9 893 000	989	9 893 000	9 893	9 893 000	98 930	9 893 000	9 893 000	9 893 000
	mutató-szám	2,88	3,49	4,27	1 371	1 100	3,39	4,61	125	173	14,42	1,95	1,08	3,48
2003	adat (osztandó)	2 853	3 468	424 084	16 164 758 000	13 698 131 000	3 333	45 703 049	1 178 925	1 779 414 000	1 488 353	19 399 365	10 421 068	33 562 143
	adat (osztó)	999	999	99 870	9 987 000	9 987 000	999	9 987 000	9 987	9 987 000	99 870	9 987 000	9 987 000	9 987 000
	mutató-szám	2,86	3,47	4,25	1 619	1 372	3,34	4,58	118	178	14,90	1,94	1,04	3,36

Megjegyzés: *a népesség adata 1998-2000: Magyarország népessége, 2001-: az adatszolgáltató települések népessége

II. A települési könyvtárak gazdálkodási adatai és mutatói

mutató		Átlag költségvetés: éves összkiadás/a könyvtárak száma	A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/a könyvtárhasználatok száma	A dokumentumkölcsonzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Az állományarapításra fordított összeg aránya: állományarapításra fordított összeg/éves összkiadás	A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Beszerezési átlagár: állományarapításra fordított összeg/állományarapodás
adat-dimenzió (osztandó)		Ft	Ft	Ft	Ft	Ft	Ft	Ft
adatdimenzió (osztó)		[szám]	[szám]	db	Ft	Ft	[szám]	db
mutató-dimenzió		Ft	Ft	Ft/db	Ft/100Ft (%)	Ft/100Ft (%)	Ft	Ft/db
1998	adat (osztandó)	7 840 780 000	7 840 780 000	7 840 780 000	1 119 792 000	6 332 921 000	6 332 921 000	1 119 792 000
	adat (osztó)	2 775	15 980 056	34 991 556	78 407 800	78 407 800	2 775	1 240 519
	mutató-szám	2 825 506	491	224	14,28	80,77	2 282 134	903
1999	adat (osztandó)	8 826 391 000	8 826 391 000	8 826 391 000	1 368 162 000	7 206 663 000	7 206 663 000	1 368 162 000
	adat (osztó)	2 586	16 478 045	34 899 956	88 263 910	88 263 910	2 586	1 141 647
	mutató-szám	3 413 144	536	253	15,50	81,65	2 786 799	1 198
2000	adat (osztandó)	10 926 555 000	10 926 555 000	10 926 555 000	1 213 279 000	8 936 931 000	8 936 931 000	1 213 279 000
	adat (osztó)	2 573	16 560 559	34 494 389	109 265 550	109 265 550	2 573	1 164 266
	mutató-szám	4 246 621	660	317	11,10	81,79	3 473 351	1 042
2001	adat (osztandó)	11 391 553 000	11 391 553 000	11 391 553 000	1 594 820 000	9 334 608 000	9 334 608 000	1 594 820 000
	adat (osztó)	2 590	17 947 709	34 321 118	113 915 530	113 915 530	2 590	1 129 405
	mutató-szám	4 398 283	635	332	14,00	81,94	3 604 096	1 412
2002	adat (osztandó)	13 563 331 000	13 563 331 000	13 563 331 000	1 707 788 000	10 886 604 000	10 886 604 000	1 707 788 000
	adat (osztó)	2 853	19 327 705	34 398 836	135 633 310	135 633 310	2 853	1 235 791
	mutató-szám	4 754 059	702	394	12,59	80,26	3 815 844	1 382
2003	adat (osztandó)	16 164 758 000	16 164 758 000	16 164 758 000	1 779 414 000	13 698 131 000	13 698 131 000	1 779 414 000
	adat (osztó)	2 853	19 399 365	33 562 143	161 647 580	161 647 580	2 853	1 178 925
	mutató-szám	5 665 881	833	482	11,01	84,74	4 801 308	1 509

III. A települési könyvtárak egyéb adatai és mutatói

mutató		Zsúfoltság: állomány/alapterület	Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	Átlag-könyvtároslétszám: könyvtárosi munkakörben főfoglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/a könyvtárak száma
adat-dimenzió (osztandó)		db	m ²	m ²	db	fő
adat-dimenzió (osztó)		m ²	[szám]	[szám]	[szám]	[szám]
mutató-dimenzió		db/m ²	m ²	m ²	db	fő
1998	adat (osztandó)	43 683 742	395 338	395 338	43 683 742	3 091
	adat (osztó)	395 338	2 775	3 315	2 775	2 775
	mutatószám	110	142	119	15 742	1,11
1999	adat (osztandó)	43 355 549	383 418	383 418	43 355 549	3 157
	adat (osztó)	383 418	2 586	3 273	2 586	2 586
	mutatószám	113	148	117	16 765	1,22
2000	adat (osztandó)	43 906 434	388 754	388 754	43 906 434	4 028
	adat (osztó)	388 754	2 573	3 132	2 573	2 573
	mutatószám	113	151	124	17 064	1,57
2001	adat (osztandó)	45 052 919	409 056	409 056	45 052 919	3 262
	adat (osztó)	409 056	2 590	3 242	2 590	2 590
	mutatószám	110	158	126	17 395	1,26
2002	adat (osztandó)	45 559 575	422 155	422 155	45 559 575	3 348
	adat (osztó)	422 155	2 853	3 449	2 853	2 853
	mutatószám	108	148	122	15 969	1,17
2003	adat (osztandó)	45 703 049	424 084	424 084	45 703 049	3 333
	adat (osztó)	424 084	2 853	3 468	2 853	2 853
	mutatószám	108	149	122	16 019	1,17

IV/a. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Bács-Kiskun					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	118	53,50	2,21	119	54,40	2,19
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	148	53,50	2,77	148	54,40	2,72
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	25 529	5 350	4,77	27 038	5 440	4,97
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	428 039 000	535 000	800	840 753 000	544 000	1 546
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	348 043 000	535 000	651	749 751 000	544 000	1 378
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	201	53,50	3,76	207	54,40	3,81
Állomány	db	fő	db/1 lakos	2 666 426	535 000	4,98	2 736 911	544 000	5,03
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	71 031	535	133	61 152	544	112
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	68 299 000	535 000	128	102 018 000	544 000	188
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	81 963	5 350	15,32	91 043	5 440	16,74
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	900 076	535 000	1,68	1 070 329	544 000	1,97
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	571 649	535 000	1,07	558 395	544 000	1,03
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	1 904 844	535 000	3,56	1 751 722	544 000	3,22
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	428 039 000	118	3 627 449	840 753 000	119	7 065 151
A könyvtárhasználat költségére: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	428 039 000	900 076	476	840 753 000	1 070 329	786
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	428 039 000	1 904 844	225	840 753 000	1 751 722	480
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	68 299 000	4 280 390	15,96	102 018 000	8 407 530	12,13
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	348 043 000	4 280 390	81,31	749 751 000	8 407 530	89,18
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	348 043 000	118	2 949 517	749 751 000	119	6 300 429
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	68 299 000	71 031	962	102 018 000	61 152	1 668
Zsúfolttság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	2 666 426	25 529	104	2 736 911	27 038	101
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	25 529	118	216	27 038	119	227
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	25 529	148	172	27 038	148	183
Átlag-állományagság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	2 666 426	118	22 597	2 736 911	119	22 999
Átlag-könyvtároslétszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	201	118	1,70	207	119	1,74

IV/b. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Baranya					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	144	40,40	3,56	225	37,80	5,95
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	155	40,40	3,84	223	37,80	5,90
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	15 476	4 040	3,83	19 385	3 780	5,13
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	256 067 000	404 000	634	530 995 000	378 000	1 405
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	226 707 000	404 000	561	464 826 000	378 000	1 230
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	142	40,40	3,51	130	37,80	3,44
Állomány	db	fő	db/1 lakos	1 873 582	404 000	4,64	2 258 582	378 000	5,98
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	49 516	404	123	40 066	378	106
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	31 394 000	404 000	78	60 503 000	378 000	160
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	57 990	4 040	14,35	54 761	3 780	14,49
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	552 118	404 000	1,37	668 755	378 000	1,77
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	393 394	404 000	0,97	421 548	378 000	1,12
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	1 204 389	404 000	2,98	1 231 704	378 000	3,26
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	256 067 000	144	1 778 243	530 995 000	225	2 359 978
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	256 067 000	552 118	464	530 995 000	668 755	794
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	256 067 000	1 204 389	213	530 995 000	1 231 714	431
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	31 394 000	2 560 670	12,26	60 503 000	5 309 950	11,39
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	226 707 000	2 560 670	88,53	464 826 000	5 309 950	87,54
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	226 707 000	144	1 574 354	464 826 000	225	2 065 893
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	31 394 000	49 516	634	60 503 000	40 066	1 510
Zsúfoltság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	1 873 582	15 476	121	2 258 582	19 385	117
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	15 476	144	107	19 385	225	86
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	15 476	155	100	19 385	223	87
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	1 873 582	144	13 011	2 258 582	225	10 038
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	142	144	0,99	130	225	0,58

IV/c. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Békés					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	73	39,50	1,85	75	39,60	1,89
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	90	39,50	2,28	105	39,60	2,65
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	21 702	3 950	5,49	22 390	3 960	5,65
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	334 900 000	395 000	848	718 477 000	396 000	1 814
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	281 110 000	395 000	712	583 240 000	396 000	1 473
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	166	39,50	4,20	183	39,60	4,62
Állomány	db	fő	db/1 lakos	1 757 430	395 000	4,45	1 775 496	396 000	4,48
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	61 618	395	156	40 535	396	102
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	45 678 000	395 000	116	71 334 000	396 000	180
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	67 115	3 950	16,99	69 973	3 960	17,67
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	822 480	395 000	2,08	887 059	396 000	2,24
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	552 799	395 000	1,40	491 901	396 000	1,24
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	1 435 611	395 000	3,63	1 315 540	396 000	3,32
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	334 900 000	73	4 587 671	718 477 000	75	9 579 693
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	334 900 000	822 480	407	718 477 000	887 059	810
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	334 900 000	1 435 611	233	718 477 000	1 315 540	546
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	45 678 000	3 349 000	13,64	71 334 000	7 184 770	9,93
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	281 110 000	3 349 000	83,94	583 240 000	7 184 770	81,18
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	281 110 000	73	3 850 822	583 240 000	75	7 776 533
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	45 678 000	61 618	741	71 334 000	40 535	1 760
Zsúfolttság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	1 757 430	21 702	81	1 775 496	22 390	79
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	21 702	73	297	22 390	75	299
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	21 702	90	241	22 390	105	213
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	1 757 430	73	24 074	1 775 496	75	23 673
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	166	73	2,27	183	75	2,44

IV/d. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Borsod-Abaúj-Zemplén					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	240	73,50	3,27	240	68,70	3,49
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	279	73,50	3,80	264	68,70	3,84
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	30 367	7 350	4,13	32 750	6 870	4,77
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	463 135 000	735 000	630	1 023 064 000	687 000	1 489
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	414 242 000	735 000	564	913 245 000	687 000	1 329
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	235	73,50	3,20	248	68,70	3,61
Állomány	db	fő	db/1 lakos	3 531 013	735 000	4,80	3 624 245	687 000	5,28
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	95 248	735	130	90 909	687	132
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	61 645 000	735 000	84	103 938 000	687 000	151
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	82 064	7 350	11,17	97 519	6 870	14,19
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	1 084 000	735 000	1,47	1 358 884	687 000	1,98
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	686 379	735 000	0,93	743 229	687 000	1,08
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	2 686 582	735 000	3,66	2 354 080	687 000	3,43
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	463 135 000	240	1 929 729	1 023 064 000	240	4 262 767
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	463 135 000	1 084 000	427	1 023 064 000	1 358 884	753
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	463 135 000	2 686 582	172	1 023 064 000	2 354 080	435
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	61 645 000	4 631 350	13,31	103 938 000	10 230 640	10,16
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	414 242 000	4 631 350	89,44	913 245 000	10 230 640	89,27
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	414 242 000	240	1 726 008	913 245 000	240	3 805 188
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	61 645 000	95 248	647	103 938 000	90 909	1 143
Zsúfoltság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	3 531 013	30 367	116	3 624 245	32 750	111
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	30 367	240	127	32 750	240	136
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	30 367	279	109	32 750	264	124
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	3 531 013	240	14 713	3 624 245	240	15 101
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	235	240	0,98	248	240	1,03

IV/e. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Csongrád					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	59	42,00	1,40	61	42,70	1,43
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	113	42,00	2,69	107	42,70	2,51
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	18 830	4 200	4,48	20 998	4 270	4,92
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	392 735 000	420 000	935	853 750 000	427 000	1 999
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	329 920 000	420 000	786	756 220 000	427 000	1 771
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	189	42,00	4,50	187	42,70	4,38
Állomány	db	fő	db/1 lakos	2 141 983	420 000	5,10	2 191 540	427 000	5,13
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	55 589	420	132	46 844	427	110
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	39 324 000	420 000	94	76 288 000	427 000	179
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	66 686	4 200	15,88	68 320	4 270	16,00
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	763 816	420 000	1,82	950 680	427 000	2,23
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	471 681	420 000	1,12	447 617	427 000	1,05
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	1 893 069	420 000	4,51	1 627 319	427 000	3,81
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	392 735 000	59	6 656 525	853 750 000	61	13 995 902
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	392 735 000	763 816	514	853 750 000	950 680	898
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	392 735 000	1 893 069	207	853 750 000	1 627 319	525
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	39 324 000	3 927 350	10,01	76 288 000	8 537 500	8,94
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	329 920 000	3 927 350	84,01	756 220 000	8 537 500	88,58
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	329 920 000	59	5 591 864	756 220 000	61	12 397 049
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	39 324 000	55 589	707	76 288 000	46 844	1 629
Zsúfolttság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	2 141 983	18 830	114	2 191 540	20 998	104
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	18 830	59	319	20 998	61	344
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	18 830	113	167	20 998	107	196
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	2 141 983	59	36 305	2 191 540	61	35 927
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	189	59	3,20	187	61	3,07

IV/f. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Fejér					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	104	42,60	2,44	104	42,20	2,46
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	126	42,60	2,96	126	42,20	2,99
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	15 720	4 260	3,69	15 801	4 220	3,74
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	319 637 000	426 000	750	699 053 000	422 000	1 657
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	280 146 000	426 000	658	628 494 000	422 000	1 489
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	139	42,60	3,26	143	42,20	3,39
Állomány	db	fő	db/1 lakos	1 788 088	426 000	4,20	1 920 757	422 000	4,55
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	51 774	426	122	50 161	422	119
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	53 456 000	426 000	125	90 041 000	422 000	213
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	60 422	4 260	14,18	66 051	4 220	15,65
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	680 608	426 000	1,60	687 557	422 000	1,63
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	397 926	426 000	0,93	393 268	422 000	0,93
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	1 425 921	426 000	3,35	1 403 741	422 000	3,33
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	319 637 000	104	3 073 433	699 053 000	104	6 721 663
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	319 637 000	680 608	470	699 053 000	687 557	1 017
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	319 637 000	1 425 921	224	699 053 000	1 403 741	498
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	53 456 000	3 196 370	16,72	90 041 000	6 990 530	12,88
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	280 146 000	3 196 370	87,65	628 494 000	6 990 530	89,91
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	280 146 000	104	2 693 712	628 494 000	104	6 043 212
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	53 456 000	51 774	1 032	90 041 000	50 161	1 795
Zsúfoltság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	1 788 088	15 720	114	1 920 757	15 801	122
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	15 720	104	151	15 801	104	152
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	15 720	126	125	15 801	126	125
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	1 788 088	104	17 193	1 920 757	104	18 469
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	139	104	1,34	143	104	1,38

IV/g. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Győr-Moson-Sopron					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	173	42,40	4,08	175	43,50	4,02
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	183	42,40	4,32	214	43,50	4,92
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	28 980	4 240	6,83	19 108	4 350	4,39
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	323 258 000	424 000	762	714 773 000	435 000	1 643
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	264 504 000	424 000	624	610 362 000	435 000	1 403
Könyvtárosi munkakörben főfoglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	133	42,40	3,14	145	43,50	3,33
Állomány	db	fő	db/1 lakos	2 042 682	424 000	4,82	2 216 197	435 000	5,09
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	47 557	424	112	66 044	435	152
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	45 704 000	424 000	108	87 203 000	435 000	200
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	55 451	4 240	13,08	58 472	4 350	13,44
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	595 383	424 000	1,40	682 116	435 000	1,57
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	379 946	424 000	0,90	410 734	435 000	0,94
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	1 283 333	424 000	3,03	1 184 323	435 000	2,72
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	323 258 000	173	1 868 543	714 773 000	175	4 084 417
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	323 258 000	595 383	543	714 773 000	682 116	1 048
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	323 258 000	1 283 333	252	714 773 000	1 184 323	604
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	45 704 000	3 232 580	14,14	87 203 000	7 147 730	12,20
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	264 504 000	3 232 580	81,82	610 362 000	7 147 730	85,39
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	264 504 000	173	1 528 925	610 362 000	175	3 487 783
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	45 704 000	47 557	961	87 203 000	66 044	1 320
Zsúfolttság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	2 042 682	28 980	70	2 216 197	19 108	116
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	28 980	173	168	19 108	175	109
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	28 980	183	158	19 108	214	89
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	2 042 682	173	11 807	2 216 197	175	12 664
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	133	173	0,77	145	175	0,83

IV/h. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Hajdú-Bihar					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	83	54,40	1,53	83	54,70	1,52
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	112	54,40	2,06	110	54,70	2,01
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	15 263	5 440	2,81	16 593	5 470	3,03
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	346 787 000	544 000	637	786 624 000	547 000	1 438
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	300 026 000	544 000	552	697 800 000	547 000	1 276
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	173	54,40	3,18	196	54,70	3,58
Állomány	db	fő	db/1 lakos	1 818 165	544 000	3,34	1 884 909	547 000	3,45
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	52 354	544	96	42 589	547	78
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	51 527 000	544 000	95	77 410 000	547 000	142
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	85 502	5 440	15,72	80 603	5 470	14,74
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	963 477	544 000	1,77	1 340 246	547 000	2,45
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	650 666	544 000	1,20	635 127	547 000	1,16
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	2 151 148	544 000	3,95	1 915 044	547 000	3,50
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	346 787 000	83	4 178 157	786 624 000	83	9 477 398
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	346 787 000	963 477	360	786 624 000	1 340 246	587
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	346 787 000	2 151 148	161	786 624 000	1 915 044	411
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	51 527 000	3 467 870	14,86	77 410 000	7 866 240	9,84
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	300 026 000	3 467 870	86,52	697 800 000	7 866 240	88,71
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	300 026 000	83	3 614 771	697 800 000	83	8 407 229
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	51 527 000	52 354	984	77 410 000	42 589	1 818
Zsúfolttság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	1 818 165	15 263	119	1 884 909	16 593	114
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	15 263	83	184	16 593	83	200
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	15 263	112	136	16 593	110	151
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	1 818 165	83	21 906	1 884 909	83	22 710
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	173	83	2,08	196	83	2,36

IV/i. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adat-dimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Heves					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	115	32,40	3,55	116	32,40	3,58
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	132	32,40	4,07	135	32,40	4,17
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	14 243	3 240	4,40	16 335	3 240	5,04
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	238 590 000	324 000	736	512 247 000	324 000	1 581
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	216 416 000	324 000	668	458 005 000	324 000	1 414
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	108	32,40	3,33	109	32,40	3,36
Állomány	db	fő	db/1 lakos	1 504 222	324 000	4,64	1 556 415	324 000	4,80
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	37 231	324	115	50 893	324	157
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	34 647 000	324 000	107	62 234 000	324 000	192
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	47 971	3 240	14,81	49 827	3 240	15,38
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	544 008	324 000	1,68	585 447	324 000	1,81
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	338 180	324 000	1,04	350 477	324 000	1,08
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	1 182 289	324 000	3,65	1 080 893	324 000	3,34
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	238 590 000	115	2 074 696	512 247 000	116	4 415 922
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	238 590 000	544 008	439	512 247 000	585 447	875
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	238 590 000	1 182 289	202	512 247 000	1 080 893	474
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	34 647 000	2 385 900	14,52	62 234 000	5 122 470	12,15
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	216 416 000	2 385 900	90,71	458 005 000	5 122 470	89,41
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	216 416 000	115	1 881 878	458 005 000	116	3 948 319
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	34 647 000	37 231	931	62 234 000	50 893	1 223
Zsúfoltság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	1 504 222	14 243	106	1 556 415	16 335	95
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	14 243	115	124	16 335	116	141
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	14 243	132	108	16 335	135	121
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	1 504 222	115	13 080	1 556 415	116	13 417
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	108	115	0,94	109	116	0,94

IV/j. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Jász-Nagykun-Szolnok					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	80	41,50	1,93	79	41,50	1,90
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	123	41,50	2,96	110	41,50	2,65
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	19 026	4 150	4,58	20 077	4 150	4,84
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	373 927 000	415 000	901	826 042 000	415 000	1 990
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	330 165 000	415 000	796	739 553 000	415 000	1 782
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	181	41,50	4,36	193	41,50	4,65
Állomány	db	fő	db/1 lakos	2 471 730	415 000	5,96	2 544 145	415 000	6,13
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	61 412	415	148	74 869	415	180
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	54 412 000	415 000	131	86 954 000	415 000	210
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	64 595	4 150	15,57	74 912	4 150	18,05
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	869 021	415 000	2,09	977 471	415 000	2,36
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	488 283	415 000	1,18	445 876	415 000	1,07
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	1 897 516	415 000	4,57	1 787 562	415 000	4,31
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	373 927 000	80	4 674 088	826 042 000	79	10 456 228
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	373 927 000	869 021	430	826 042 000	977 471	845
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	373 927 000	1 897 516	197	826 042 000	1 787 562	462
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	54 412 000	3 739 270	14,55	86 954 000	8 260 420	10,53
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	330 165 000	3 739 270	88,30	739 553 000	8 260 420	89,53
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	330 165 000	80	4 127 063	739 553 000	79	9 361 430
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	54 412 000	61 412	886	86 954 000	74 869	1 161
Zsúfoltság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	2 471 730	19 026	130	2 544 145	20 077	127
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	19 026	80	238	20 077	79	254
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	19 026	123	155	20 077	110	183
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	2 471 730	80	30 897	2 544 145	79	32 204
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	181	80	2,26	193	79	2,44

IV/k. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Komárom-Esztergom					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	75	31,00	2,42	75	31,10	2,41
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	87	31,00	2,81	106	31,10	3,41
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	10 907	3 100	3,52	10 460	3 110	3,36
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	215 228 000	310 000	694	438 558 000	311 000	1 410
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	153 879 000	310 000	496	370 861 000	311 000	1 192
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	89	31,00	2,87	96	31,10	3,09
Állomány	db	fő	db/1 lakos	1 472 139	310 000	4,75	1 562 106	311 000	5,02
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	37 148	310	120	30 840	311	99
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	37 834 000	310 000	122	53 906 000	311 000	173
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	36 601	3 100	11,81	37 451	3 110	12,04
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	402 953	310 000	1,30	464 345	311 000	1,49
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	255 508	310 000	0,82	226 550	311 000	0,73
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	926 757	310 000	2,99	750 983	311 000	2,41
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	215 228 000	75	2 869 707	438 558 000	75	5 847 440
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	215 228 000	402 953	534	438 558 000	464 345	944
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	215 228 000	926 757	232	438 558 000	750 983	584
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	37 834 000	2 152 280	17,58	53 906 000	4 385 580	12,29
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	153 879 000	2 152 280	71,50	370 861 000	4 385 580	84,56
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	153 879 000	75	2 051 720	370 861 000	75	4 944 813
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	37 834 000	37 148	1 018	53 906 000	30 840	1 748
Zsúfolttság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	1 472 139	10 907	135	1 562 106	10 460	149
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	10 907	75	145	10 460	75	139
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	10 907	87	125	10 460	106	99
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	1 472 139	75	19 629	1 562 106	75	20 828
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	89	75	1,19	96	75	1,28

IV/1. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Nógrád					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	124	21,80	5,69	123	21,50	5,72
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	137	21,80	6,28	140	21,50	6,51
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	14 394	2 180	6,60	14 038	2 150	6,53
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	192 186 000	218 000	882	402 957 000	215 000	1 874
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	153 750 000	218 000	705	335 564 000	215 000	1 561
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	87	21,80	3,99	90	21,50	4,19
Állomány	db	fő	db/1 lakos	1 270 968	218 000	5,83	1 324 591	215 000	6,16
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	33 764	218	155	29 422	215	137
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	26 293 000	218 000	121	35 169 000	215 000	164
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	31 932	2 180	14,65	38 751	2 150	18,02
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	379 203	218 000	1,74	353 007	215 000	1,64
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	202 547	218 000	0,93	185 460	215 000	0,86
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	656 701	218 000	3,01	558 483	215 000	2,60
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	192 186 000	124	1 549 887	402 957 000	123	3 276 073
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	192 186 000	379 203	507	402 957 000	353 007	1 141
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	192 186 000	656 701	293	402 957 000	558 483	722
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	26 293 000	1 921 860	13,68	35 169 000	4 029 570	8,73
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	153 750 000	1 921 860	80,00	335 564 000	4 029 570	83,28
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	153 750 000	124	1 239 919	335 564 000	123	2 728 163
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	26 293 000	33 764	779	35 169 000	29 422	1 195
Zsúfoltság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	1 270 968	14 394	88	1 324 591	14 038	94
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	14 394	124	116	14 038	123	114
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	14 394	137	105	14 038	140	100
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	1 270 968	124	10 250	1 324 591	123	10 769
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	87	124	0,70	90	123	0,73

IV/m. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Pest					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	171	101,80	1,68	174	108,90	1,60
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	208	101,80	2,04	224	108,90	2,06
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	26 742	10 180	2,63	29 847	10 890	2,74
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	661 163 000	1 018 000	649	1 572 313 000	1 089 000	1 444
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	587 098 000	1 018 000	577	1 340 091 000	1 089 000	1 231
Könyvtárosi munkakörben főfoglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	252	101,80	2,48	319	108,90	2,93
Állomány	db	fő	db/1 lakos	3 764 849	1 018 000	3,70	3 987 010	1 089 000	3,66
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	111 757	1 018	110	120 342	1 089	111
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	107 136 000	1 018 000	105	197 663 000	1 089 000	182
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	122 483	10 180	12,03	145 988	10 890	13,41
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	1 228 878	1 018 000	1,21	1 636 814	1 089 000	1,50
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	846 415	1 018 000	0,83	1 012 029	1 089 000	0,93
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	3 166 626	1 018 000	3,11	3 539 079	1 089 000	3,25
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	661 163 000	171	3 866 450	1 572 313 000	174	9 036 282
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	661 163 000	1 228 878	538	1 572 313 000	1 636 814	961
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	661 163 000	3 166 626	209	1 572 313 000	3 539 079	444
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	107 136 000	6 611 630	16,20	197 663 000	15 723 130	12,57
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	587 098 000	6 611 630	88,80	1 340 091 000	15 723 130	85,23
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	587 098 000	171	3 433 322	1 340 091 000	174	7 701 672
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	107 136 000	111 757	959	197 663 000	120 342	1 643
Zsúfolttság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	3 764 849	26 742	141	3 987 010	29 847	134
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	26 742	171	156	29 847	174	172
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	26 742	208	129	29 847	224	133
Átlag-állományagság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	3 764 849	171	22 017	3 987 010	174	22 914
Átlag-könyvtároslétszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	252	171	1,47	319	174	1,83

IV/n. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Somogy					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	240	33,20	7,23	238	33,40	7,13
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	267	33,20	8,04	264	33,40	7,90
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	19 234	3 320	5,79	20 842	3 340	6,24
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	359 699 000	332 000	1 083	637 505 000	334 000	1 909
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	286 786 000	332 000	864	570 229 000	334 000	1 707
Könyvtárosi munkakörben főfoglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	114	33,20	3,43	126	33,10	3,81
Állomány	db	fő	db/1 lakos	2 154 580	332 000	6,49	2 218 843	334 000	6,64
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	54 620	332	165	61 603	334	184
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	62 059 000	332 000	187	93 042 000	334 000	279
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	56 582	3 320	17,04	62 751	3 340	18,79
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	670 578	332 000	2,02	764 296	334 000	2,29
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	474 912	332 000	1,43	441 590	334 000	1,32
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	1 323 418	332 000	3,99	1 213 701	334 000	3,63
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	359 699 000	240	1 498 746	637 505 000	238	2 678 592
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	359 699 000	670 578	536	637 505 000	764 296	834
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	359 699 000	1 323 418	272	637 505 000	1 213 701	525
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	62 059 000	3 596 990	17,25	93 042 000	6 375 050	14,59
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	286 786 000	3 596 990	79,73	570 229 000	6 375 050	89,45
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	286 786 000	240	1 194 942	570 229 000	238	2 395 920
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	62 059 000	54 620	1 136	93 042 000	61 603	1 510
Zsúfoltság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	2 154 580	19 234	112	2 218 843	20 842	106
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	19 234	240	80	20 842	238	88
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	19 234	267	72	20 842	264	79
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	2 154 580	240	8 977	2 218 843	238	9 323
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben főfoglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	114	240	0,48	126	238	0,53

IV/o. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Szabolcs-Szatmár-Bereg					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	185	57,20	3,23	200	56,90	3,51
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	201	57,20	3,51	239	56,90	4,20
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	19 800	5 720	3,46	22 033	5 690	3,87
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	282 523 000	572 000	494	695 540 000	569 000	1 222
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	243 645 000	572 000	426	555 498 000	569 000	976
Könyvtárosi munkakörben főfoglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	157	57,20	2,74	194	56,90	3,41
Állomány	db	fő	db/1 lakos	2 402 494	572 000	4,20	2 672 552	569 000	4,70
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	72 416	572	127	73 407	569	129
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	52 052 000	572 000	91	88 692 000	569 000	156
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	79 731	5 720	13,94	88 234	5 690	15,51
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	866 041	572 000	1,51	1 126 635	569 000	1,98
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	608 631	572 000	1,06	625 032	569 000	1,10
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	1 839 212	572 000	3,22	1 616 972	569 000	2,84
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	282 523 000	185	1 527 151	695 540 000	200	3 477 700
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	282 523 000	866 041	326	695 540 000	1 126 635	617
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	282 523 000	1 839 212	154	695 540 000	1 616 972	430
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	52 052 000	2 825 230	18,42	88 692 000	6 955 400	12,75
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	243 645 000	2 825 230	86,24	555 498 000	6 955 400	79,87
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	243 645 000	185	1 317 000	555 498 000	200	2 777 490
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	52 052 000	72 416	719	88 692 000	73 407	1 208
Zsúfoltság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	2 402 494	19 800	121	2 672 552	22 033	121
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	19 800	185	107	22 033	200	110
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	19 800	201	99	22 033	239	92
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	2 402 494	185	12 986	2 672 552	200	13 363
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	157	185	0,85	194	200	0,97

IV/p. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Tolna					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	111	24,50	4,53	103	24,60	4,19
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	115	24,50	4,69	140	24,60	5,69
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	11 833	2 450	4,83	12 974	2 460	5,27
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	170 675 000	245 000	697	401 970 000	246 000	1 634
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	149 774 000	245 000	611	341 933 000	246 000	1 390
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	67	24,50	2,73	76	24,60	3,09
Állomány	db	fő	db/1 lakos	1 511 505	245 000	6,17	1 512 853	246 000	6,15
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	35 570	245	145	30 531	246	124
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	30 895 000	245 000	126	51 520 000	246 000	209
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	34 117	2 450	13,93	33 906	2 460	13,78
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	330 198	245 000	1,35	520 008	246 000	2,11
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	231 679	245 000	0,95	226 848	246 000	0,92
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	735 735	245 000	3,00	643 795	246 000	2,62
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	170 675 000	111	1 537 613	401 970 000	103	3 902 621
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	170 675 000	330 198	517	401 970 000	520 008	773
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	170 675 000	735 735	232	401 970 000	643 795	624
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	30 895 000	1 706 750	18,10	51 520 000	4 019 700	12,82
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	149 774 000	1 706 750	87,75	341 933 000	4 019 700	85,06
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	149 774 000	111	1 349 315	341 933 000	103	3 319 738
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	30 895 000	35 570	869	51 520 000	30 531	1 687
Zsúfoltság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	1 511 505	11 833	128	1 512 853	12 974	117
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	11 833	111	107	12 974	103	126
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	11 833	115	103	12 974	140	93
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	1 511 505	111	13 617	1 512 853	103	14 688
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	67	111	0,60	76	103	0,74

IV/q. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Vas					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	206	26,80	7,69	209	26,50	7,89
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	226	26,80	8,43	224	26,50	8,45
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	16 144	2 680	6,02	18 344	2 650	6,92
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	261 644 000	268 000	976	541 316 000	265 000	2 043
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	208 493 000	268 000	778	474 669 000	265 000	1 791
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	95	26,80	3,54	105	26,50	3,96
Állomány	db	fő	db/1 lakos	1 517 918	268 000	5,66	1 576 663	265 000	5,95
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	43 276	268	161	36 187	265	137
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	28 647 000	268 000	107	56 601 000	265 000	214
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	35 005	2 680	13,06	37 163	2 650	14,02
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	558 288	268 000	2,08	637 483	265 000	2,41
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	301 619	268 000	1,13	301 839	265 000	1,14
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	1 039 026	268 000	3,88	1 008 338	265 000	3,81
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	261 644 000	206	1 270 117	541 316 000	209	2 590 029
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	261 644 000	558 288	469	541 316 000	637 483	849
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	261 644 000	1 039 026	252	541 316 000	1 008 338	537
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	28 647 000	2 616 440	10,95	56 601 000	5 413 160	10,46
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	208 493 000	2 616 440	79,69	474 669 000	5 413 160	87,69
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	208 493 000	206	1 012 102	474 669 000	209	2 271 144
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	28 647 000	43 276	662	56 601 000	36 187	1 564
Zsúfoltság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	1 517 918	16 144	94	1 576 663	18 344	86
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	16 144	206	78	18 344	209	88
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	16 144	226	71	18 344	224	82
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	1 517 918	206	7 369	1 576 663	209	7 544
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	95	206	0,46	105	209	0,50

IV/r. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Veszprém					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	240	37,50	6,40	216	36,80	5,87
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	279	37,50	7,44	264	36,80	7,17
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	22 560	3 750	6,02	23 666	3 680	6,43
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	654 373 000	375 000	1 745	796 605 000	368 000	2 165
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	430 358 000	375 000	1 148	630 448 000	368 000	1 713
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	126	37,50	3,36	142	36,80	3,86
Állomány	db	fő	db/1 lakos	2 249 178	375 000	6,00	2 349 019	368 000	6,38
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	61 850	375	165	60 992	368	166
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	48 957 000	375 000	131	69 404 000	368 000	189
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	71 373	3 750	19,03	66 194	3 680	17,99
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	705 803	375 000	1,88	808 884	368 000	2,20
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	426 250	375 000	1,14	408 458	368 000	1,11
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	1 345 568	375 000	3,59	1 223 024	368 000	3,32
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	654 373 000	240	2 726 554	796 605 000	216	3 687 986
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	654 373 000	705 803	927	796 605 000	808 884	985
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	654 373 000	1 345 568	486	796 605 000	1 223 024	651
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	48 957 000	6 543 730	7,48	69 404 000	7 966 050	8,71
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	430 358 000	6 543 730	65,77	630 448 000	7 966 050	79,14
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	430 358 000	240	1 793 158	630 448 000	216	2 918 741
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	48 957 000	61 850	792	69 404 000	60 992	1 138
Zsúfoltság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	2 249 178	22 560	100	2 349 019	23 666	99
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	22 560	240	94	23 666	216	110
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	22 560	279	81	23 666	264	90
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	2 249 178	240	9 372	2 349 019	216	10 875
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	126	240	0,53	142	216	0,66

IV/s. A települési könyvtárak adatai és mutatói megyénként

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimenzió (osztó)	mutató-dimenzió	Zala					
				1998			2003		
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató szám
A könyvtárak száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	233	29,60	7,87	232	29,40	7,89
A szolgáltató helyek száma	[szám]	fő	[szám]/10.000 lakos	259	29,60	8,75	254	29,40	8,64
Alapterületi ellátottság	m ²	fő	m ² /100 lakos	15 494	2 960	5,23	19 485	2 940	6,63
Éves összkiadás	Ft	fő	Ft/1 lakos	286 137 000	296 000	967	590 220 000	294 000	2 008
Éves fenntartói finanszírozás	Ft	fő	Ft/1 lakos	221 066 000	296 000	747	516 810 000	294 000	1 758
Könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	fő	fő	fő/10.000 lakos	117	29,60	3,95	114	29,40	3,88
Állomány	db	fő	db/1 lakos	1 938 046	296 000	6,55	2 030 290	294 000	6,91
Állománygyarapodás	db	fő	db/1.000 lakos	52 334	296	177	41 156	294	140
Beszerzési kvóta: állománygyarapításra fordított összeg	Ft	fő	Ft/1 lakos	47 767 000	296 000	161	75 497 000	294 000	257
Beiratkozott olvasó	fő	fő	fő/100 lakos (%)	50 637	2 960	17,11	52 697	2 940	17,92
A könyvtárhasználatok száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	534 927	296 000	1,81	644 747	294 000	2,19
A kölcsönzések száma	[szám]	fő	[szám]/1 lakos	401 631	296 000	1,36	350 302	294 000	1,19
Kölcsönzött dokumentum	db	fő	db/1 lakos	1 040 109	296 000	3,51	998 440	294 000	3,40
Átlag költségvetés: éves összkiadás/ a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	286 137 000	233	1 228 056	590 220 000	232	2 544 052
A könyvtárhasználat költsége: éves összkiadás/ a könyvtárhasználatok száma	Ft	[szám]	Ft	286 137 000	534 927	535	590 220 000	644 747	915
A dokumentumkölcsönzés költsége: éves összkiadás/kölcsönzött dokumentum	Ft	db	Ft/db	286 137 000	1 040 109	275	590 220 000	998 440	591
Az állománygyarapításra fordított összeg aránya: állománygyarapításra fordított összeg/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	47 767 000	2 861 370	16,69	75 497 000	5 902 200	12,79
A fenntartói finanszírozás aránya: éves fenntartói finanszírozás/éves összkiadás	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	221 066 000	2 861 370	77,26	516 810 000	5 902 200	87,56
Átlagos fenntartói finanszírozás: éves fenntartói finanszírozás/a könyvtárak száma	Ft	[szám]	Ft	221 066 000	233	948 781	516 810 000	232	2 227 629
Beszerzési átlagár: állománygyarapításra fordított összeg/állománygyarapodás	Ft	db	Ft/db	47 767 000	52 334	913	75 497 000	41 156	1 834
Zsúfoltság: állomány/alapterület	db	m ²	db/m ²	1 938 046	15 494	125	2 030 290	19 485	104
Átlagterület 1.: alapterület/a könyvtárak száma	m ²	[szám]	m ²	15 494	233	66	19 485	232	84
Átlagterület 2.: alapterület/a szolgáltató helyek száma	m ²	[szám]	m ²	15 494	259	60	19 485	254	77
Átlag-állomány nagyság: állomány/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	1 938 046	233	8 318	2 030 290	232	8 751
Átlag-könyvtáros létszám: könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma/ a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	117	233	0,50	114	232	0,49

V/a. A megyei könyvtárak néhány fontosabb adata és mutatója

Megyék	Megyei könyvtárak	Az állománygyarapításra fordított összeg aránya az éves összkiadáshoz viszonyítva (Ft/100 Ft[%])					
		1998			2003		
		adat (osztandó)	adat (osztó)	mutatószám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutatószám
Bács-Kiskun	Katona József Megyei Könyvtár	16 411 000	1 717 130	9,56	28 550 000	3 032 890	9,41
Baranya	Csorba Győző Megyei Könyvtár	7 212 000	891 130	8,09	15 747 000	1 597 020	9,86
Békés	Békés Megyei Könyvtár	10 497 000	1 053 010	9,97	13 739 000	2 286 290	6,01
Borsod-Abaúj-Zemplén	II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár	10 017 000	1 045 990	9,58	16 560 000	2 445 710	6,77
Csongrád	Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár	12 000 000	2 032 220	5,90	28 237 000	4 029 240	7,01
Fejér	Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár	10 751 000	877 950	12,25	18 949 000	1 788 480	10,60
Győr-Moson-Sopron	Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár	9 764 000	912 600	10,70	15 680 000	1 879 770	8,34
Hajdú-Bihar	Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár	11 203 000	798 570	14,03	14 616 000	1 912 330	7,64
Heves	Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár	10 687 000	737 500	14,49	17 117 000	1 644 090	10,41
Jász-Nagykun-Szolnok	Verseggy Ferenc Megyei Könyvtár	13 738 000	966 320	14,22	16 942 000	2 118 900	8,00
Komárom-Esztergom	József Attila Megyei Könyvtár	10 347 000	668 190	15,49	15 145 000	1 477 340	10,25
Nógrád	Balassi Bálint Megyei Könyvtár	4 871 000	876 830	5,56	5 307 000	1 888 170	2,81
Pest	Pest Megyei Könyvtár	7 013 000	512 390	13,69	15 252 000	1 457 340	10,47
Somogy	Megyei és Városi Könyvtár	14 950 000	1 070 330	13,97	14 938 000	2 269 590	6,58
Szabolcs-Szatmár-Bereg	Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár	8 224 000	988 410	8,32	18 868 000	2 438 250	7,74
Tolna	Illyés Gyula Könyvtár	7 663 000	590 600	12,97	10 647 000	1 362 990	7,81
Vas	Berzsenyi Dániel Könyvtár	1 140 000	915 500	1,25	19 055 000	2 050 790	9,29
Veszprém	Eötvös Károly Megyei Könyvtár	7 765 000	3 944 870	1,97	10 843 000	2 344 840	4,62
Zala	Deák Ferenc Megyei Könyvtár	8 649 000	755 330	11,45	8 177 000	1 399 920	5,84

V/b. A megyei könyvtárak néhány fontosabb adata és mutatója

Megyék	Megyei könyvtárak	A fenntartói finanszírozás aránya az éves összkiadáshoz viszonyítva (Ft/100 Ft[%])					
		1998			2003		
		adat (osztandó)	adat (osztó)	mutatószám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutatószám
Bács-Kiskun	Katona József Megyei Könyvtár	130 975 000	1 717 130	76,28	251 327 000	3 032 890	82,87
Baranya	Csorba Győző Megyei Könyvtár	73 597 000	891 130	82,59	133 614 000	1 597 020	83,66
Békés	Békés Megyei Könyvtár	75 787 000	1 053 010	71,97	176 784 000	2 286 290	77,32
Borsod-Abaúj-Zemplén	II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár	84 412 000	1 045 990	80,70	205 081 000	2 445 710	83,85
Csongrád	Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár	165 160 000	2 032 220	81,27	356 438 000	4 029 240	88,46
Fejér	Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár	69 842 000	877 950	79,55	150 224 000	1 788 480	84,00
Győr-Moson-Sopron	Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár	67 081 000	912 600	73,51	154 969 000	1 879 770	82,44
Hajdú-Bihar	Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár	61 970 000	798 570	77,60	158 883 000	1 912 330	83,08
Heves	Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár	63 688 000	737 500	86,36	137 200 000	1 644 090	83,45
Jász-Nagykun-Szolnok	Verseggy Ferenc Megyei Könyvtár	75 399 000	966 320	78,03	162 432 000	2 118 900	76,66
Komárom-Esztergom	József Attila Megyei Könyvtár	51 712 000	668 190	77,39	115 252 000	1 477 340	78,01
Nógrád	Balassi Bálint Megyei Könyvtár	65 404 000	876 830	74,59	151 844 000	1 888 170	80,42
Pest	Pest Megyei Könyvtár	30 324 000	512 390	59,18	111 780 000	1 457 340	76,70
Somogy	Megyei és Városi Könyvtár	80 144 000	1 070 330	74,88	189 192 000	2 269 590	83,36
Szabolcs-Szatmár-Bereg	Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár	76 851 000	988 410	77,75	175 194 000	2 438 250	71,85
Tolna	Illyés Gyula Könyvtár	47 556 000	590 600	80,52	121 558 000	1 362 990	89,18
Vas	Berzsenyi Dániel Könyvtár	69 267 000	915 500	75,66	164 386 000	2 050 790	80,16
Veszprém	Eötvös Károly Megyei Könyvtár	222 430 000	3 944 870	56,38	172 079 000	2 344 840	73,39
Zala	Deák Ferenc Megyei Könyvtár	66 838 000	755 330	88,49	130 828 000	1 399 920	93,45

V/c. A megyei könyvtárak néhány fontosabb adata és mutatója

Megyék	Megyei könyvtárak	Zsúfoltság (állomány/alapterület [db/m ²])					
		1998			2003		
		adat (osztandó)	adat (osztó)	mutatószám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutatószám
Bács-Kiskun	Katona József Megyei Könyvtár	466 315	8 684	53,70	455 367	8 530	53,38
Baranya	Csorba Győző Megyei Könyvtár	347 760	2 851	121,98	426 390	2 851	149,56
Békés	Békés Megyei Könyvtár	278 885	6 360	43,85	295 756	6 599	44,82
Borsod-Abaúj-Zemplén	II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár	561 578	4 200	133,71	573 200	5 000	114,64
Csongrád	Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár	864 702	8 518	101,51	893 968	8 518	104,95
Fejér	Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár	280 647	2 390	117,43	306 227	2 390	128,13
Győr-Moson-Sopron	Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár	629 266	2 800	224,74	468 561	2 370	197,71
Hajdú-Bihar	Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár	274 516	1 647	166,68	293 348	1 647	178,11
Heves	Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár	256 530	1 750	146,59	273 393	1 750	156,22
Jász-Nagykun-Szolnok	Versey Ferenc Megyei Könyvtár	400 106	4 455	89,81	438 446	4 577	95,79
Komárom-Esztergom	József Attila Megyei Könyvtár	285 229	1 830	155,86	322 844	1 829	176,51
Nógrád	Balassi Bálint Megyei Könyvtár	288 694	5 410	53,36	275 151	4 912	56,02
Pest	Pest Megyei Könyvtár	140 746	1 313	107,19	166 574	1 465	113,70
Somogy	Megyei és Városi Könyvtár	444 515	3 395	130,93	314 957	4 577	68,81
Szabolcs-Szatmár-Bereg	Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár	370 057	3 719	99,50	442 480	3 887	113,84
Tolna	Illyés Gyula Könyvtár	288 900	1 610	179,44	309 399	1 742	177,61
Vas	Berzsenyi Dániel Könyvtár	458 748	2 710	169,28	390 919	4 901	79,76
Veszprém	Eötvös Károly Megyei Könyvtár	419 430	4 700	89,24	276 951	4 700	58,93
Zala	Deák Ferenc Megyei Könyvtár	252 370	1 920	131,44	268 674	1 920	139,93

VI. A magyarországi (települési, munkahelyi és szak-) könyvtárak adatai és mutatói

mutató	Átlagforgalom									A kölcsönzés aránya a használatban	A könyvtárközi kölcsönzés igénybe vétele	A könyvtáros leterheltsége			Pályázási kedv	A részmun- kaidő elterjed- sége	
	Beiratkozott olvasó/a könyvtárak száma	Beiratkozott olvasó/a szolgáltató helyek száma*	A könyvtárhasználatok száma/a könyvtárak száma	A könyvtárhasználatok száma/a szolgáltató helyek száma*	A kölcsönzések száma/a könyvtárak száma	A kölcsönzések száma/a szolgáltató helyek száma*	Kölcsönzött dokumentum/a könyvtárak száma	Kölcsönzött dokumentum/a szolgáltató helyek száma*	Kölcsönzött dokumentum/állomány	A kölcsönzések száma/a könyvtárhasználatok száma	A könyvtárközi kölcsönzések száma**/a könyvtárhasználatok száma	A könyvtárhasználatok száma/a könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	Kölcsönzött dokumentum/a könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	A kölcsönzések száma/a könyvtárosi munkakörben foglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	Pályázaton nyert állománygyarapításra fordított összeg***/összes állománygyarapításra fordított összeg	A részmun- kaidő könyvtárosi munkakörben foglalkozásban dolgozók száma/az összes könyvtárosi munkakörben foglalkozásban dolgozók száma	
adatdimenzió (osztandó)	fő	fő	[szám]	[szám]	[szám]	[szám]	db	db	db	[szám]	[szám]	[szám]	db	[szám]	Ft	fő	
adatdimenzió (osztó)	[szám]	[szám]	[szám]	[szám]	[szám]	[szám]	[szám]	[szám]	db	[szám]	[szám]	fő	fő	fő	Ft	fő	
mutató- dimenzió	fő	fő	[szám]	[szám]	[szám]	[szám]	db	db	db/100db (%)	%	%	[szám]/fő	db/fő	[szám]/fő	Ft/100Ft (%)	fő/100fő (%)	
1998	adat (osztandó)	1 800 697	1 800 697	21 170 051	21 170 051	12 309 147	12 309 147	40 904 468	40 904 468	40 904 468	12 309 147	60 114	21 170 051	40 904 468	12 309 147	828 582 000	1 027
	adat (osztó)	3 077	4 090	3 077	4 090	3 077	4 090	3 077	4 090	852 416	211 701	21 170	4 460	4 460	4 460	32 577 440	56
	mutató- szám	585	440	6 880	5 176	4 000	3 010	13 294	10 001	47,99	58,14	2,84	4 747	9 171	2 760	25,43	18,34
1999	adat (osztandó)	1 860 164	1 860 164	21 810 345	21 810 345	12 594 084	12 594 084	41 662 617	41 662 617	41 662 617	12 594 084	88 925	21 810 345	41 662 617	12 594 084	1 009 665 000	1 060
	adat (osztó)	2 870	3 988	2 870	3 988	2 870	3 988	2 870	3 988	995 507	218 104	21 810	5 342	5 342	5 342	39 361 700	64
	mutató- szám	648	466	7 599	5 469	4 388	3 158	14 517	10 447	41,85	57,74	4,08	4 083	7 799	2 358	25,65	16,56
2000	adat (osztandó)	1 866 709	1 866 709	22 177 866	22 177 866	12 479 615	12 479 615	41 361 715	41 361 715	41 361 715	12 479 615	102 466	22 177 866	41 361 715	12 479 615	1 040 387 000	1 591
	adat (osztó)	2 975	4 360	2 975	4 360	2 975	4 360	2 975	4 360	1 023 457	221 779	22 178	6 853	6 853	6 853	45 645 440	84
	mutató- szám	627	428	7 455	5 087	4 195	2 862	13 903	9 487	40,41	56,27	4,62	3 236	6 036	1 821	22,79	18,94
2001	adat (osztandó)	1 966 068	1 966 068	26 728 012	26 728 012	13 521 980	13 521 980	41 797 389	41 797 389	41 797 389	13 521 980	111 260	26 728 012	41 797 389	13 521 980	1 176 617 000	1 197
	adat (osztó)	3 024	4 711	3 024	4 711	3 024	4 711	3 024	4 711	1 051 224	267 280	26 728	5 724	5 724	5 724	54 365 260	69
	mutató- szám	650	417	8 839	5 674	4 472	2 870	13 822	8 872	39,76	50,59	4,16	4 669	7 302	2 362	21,64	17,35
2002	adat (osztandó)	2 076 784	2 076 784	31 833 406	31 833 406	14 316 638	14 316 638	43 359 337	43 359 337	43 359 337	14 316 638	123 720	31 833 406	43 359 337	14 316 638	1 136 030 000	1 399
	adat (osztó)	3 485	5 090	3 485	5 090	3 485	5 090	3 485	5 090	1 113 718	318 334	31 833	6 128	6 128	6 128	64 645 830	75
	mutató- szám	596	408	9 134	6 254	4 108	2 813	12 442	8 519	38,93	44,97	3,89	5 195	7 076	2 336	17,57	18,65
2003	adat (osztandó)	2 211 852	2 211 852	31 713 874	31 713 874	14 581 813	14 581 813	42 872 897	42 872 897	42 872 897	14 581 813	139 198	31 713 874	42 872 897	14 581 813	1 191 341 000	1 450
	adat (osztó)	3 615	5 386	3 615	5 386	3 615	5 386	3 615	5 386	1 145 110	317 139	31 714	6 297	6 297	6 297	71 132 900	95
	mutató- szám	612	411	8 773	5 888	4 034	2 707	11 860	7 960	37,44	45,98	4,39	5 036	6 808	2 316	16,75	15,26

Megjegyzés

* 1998-1999: a szakkönyvtárak esetében a szolgáltató helyek száma = a könyvtárak számával, mivel előbbi adatot nem gyűjtötték

** Kiszámítás: kapott + adott dokumentumok / 2 (1998: 51799 + 68429 = 120228/2 = 60114; 1999: 60191 + 117658 = 177849/2 = 88925; 2000: 100515 + 104417 = 204932/2 = 102466; 2001: 111260 + 655125 = 766385/2 = 383193, ám ez hamis, mert a másolt lapok száma eltorzítja, helyette a kapott dokumentumok adata került be; 2002: 117366 + 130074 = 247440/2 = 123720)

*** Vigyázat, az érdekeltség növelőt az önkormányzat kapja!

VII. A szak- és munkahelyi könyvtárak néhány 2002. és 2003. évi adata és mutatója

mutató	adatdimenzió (osztandó)	adatdimen- zió (osztó)	mutató- dimenzió	2002			2003			
				adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató -szám	adat (osztandó)	adat (osztó)	mutató -szám	
Átlagforgalom	Beiratkozott olvasó/a könyvtárak száma	fő	[szám]	fő	649 980	632	1 028	723 499	762	949
	Beiratkozott olvasó/a szolgáltató helyek száma	fő	[szám]	fő	649 980	1 641	396	723 499	1 918	377
	A könyvtárhasználatok száma/a könyvtárak száma	[szám]	[szám]	[szám]	12 505 701	632	19 788	12 314 509	762	16 161
	A könyvtárhasználatok száma/a szolgáltató helyek száma	[szám]	[szám]	[szám]	12 505 701	1 641	7 621	12 314 509	1 918	6 420
	A kölcsönzések száma/a könyvtárak száma	[szám]	[szám]	[szám]	3 640 283	632	5 760	4 160 745	762	5 460
	A kölcsönzések száma/a szolgáltató helyek száma	[szám]	[szám]	[szám]	3 640 283	1 641	2 218	4 160 745	1 918	2 169
	Kölcsönzött dokumentum/a könyvtárak száma	db	[szám]	db	8 960 501	632	14 178	9 310 754	762	12 219
	Kölcsönzött dokumentum/a szolgáltató helyek száma	db	[szám]	db	8 960 501	1 641	5 460	9 310 754	1 918	4 854
	Kölcsönzött dokumentum/állomány	db	db	db/100db (%)	8 960 501	658 122	13,62	9 310 754	688 079	13,53
A kölcsönzés aránya a használatban	A kölcsönzések száma/a könyvtárhasználatok száma	[szám]	[szám]	%	3 640 283	125 057	29,11	4 160 745	123 145	33,79
A könyvtárközi kölcsönzés igénybe vétele	A könyvtárközi kölcsönzések száma*/a könyvtárhasználatok száma	[szám]	[szám]	‰	85 990	12 506	6,88	92 261	12 315	7,49
A könyvtáros letérheltsége	A könyvtárhasználatok száma/a könyvtárosi munkakörben főfoglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	[szám]	fő	[szám]/fő	12 505 701	2 780	4 498	12 314 509	2 964	4 155
	Kölcsönzött dokumentum/a könyvtárosi munkakörben főfoglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	db	fő	db/fő	8 960 501	2 780	3 223	9 310 754	2 964	3 141
	A kölcsönzések száma/a könyvtárosi munkakörben főfoglalkozásban, teljes munkaidőben dolgozók száma	[szám]	fő	[szám]/fő	3 640 283	2 780	1 309	4 160 745	2 964	1 404
Pályázási kedv	Pályázaton nyert állománygyarapításra fordított összeg/összes állománygyarapításra fordított összeg	Ft	Ft	Ft/100Ft (%)	900 978 000	47 567 950	18,94	980 692 000	53 338 760	18,39
A részmunkaidő elterjedtsége	A részmunkaidős könyvtárosi munkakörben fő-foglalkozásban dolgozók száma/az összes könyvtárosi munkakörben főfoglalkozásban dolgozók száma	fő	fő	fő/100fő (%)	437	32	13,66	474	39	12,15

Megjegyzés:

Kiszámítás: kapott + adott dokumentumok / 2 (2002: 100044 + 71935 = 171979/2 = 85990, 2003: 114781 + 69941 = 184522/2 = 92261)